

## ادبیات عمومی

## گزینه ۱

(ادبیات فارسی (۳)، فهرست واژگان)

معنای واژه‌های زیر نادرست آمده است:

ابرش: اسبی که بر اعضای او نقطه‌ها باشد / خدنگ: درختی  
است بسیار سخت که از چوب آن تیر و نیزه و زین اسب سازند  
/ مخذول: خوار، زبون گردیده. بنابراین معنای هفت واژه درست  
است.

## گزینه ۴

(ادبیات فارسی (۳)، فهرست واژگان)

ملاقی: دیدارکننده، روبه‌رو شونده / مناقشت: سخت‌گیری، در تنگنا  
انداختن کسی / مکتبه: سرپوش / مُعِدّ: آماده (البته این واژه در  
فهرست واژگان کتاب درسی، به شکل «مُعَد» نوشته شده است).

## گزینه ۲

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۸ و فهرست واژگان)

گرزه: مار بزرگ

## گزینه ۲

(زبان و ادبیات فارسی (۳)، ترکیب)

واژه‌های «سُهو» و «زَلّت» در متن صورت سؤال نادرست نوشته  
شده‌اند.

## گزینه ۱

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

املاي «طبع» در متن صورت سؤال نادرست و شکل درست آن  
«تبع» به معنای پیرو است.

## گزینه ۴

(ادبیات فارسی (۲)، صفحه‌های ۳۹، ۴۳، ۴۵ و ۱۵۶)

«نامه‌ها» عنوان «مجموعه داستانی» از «بزرگ علوی» است.

## گزینه ۳

(ادبیات فارسی (۳)، بخش اعلام)

آثار عزیزالدین نَسَفي: کشف الحقایق، انسان کامل

آثار جمال میرصادقی: مسافره‌های شب، شب چراغ

آثار مرتضی مطهری: عدل الهی، انسان و سرنوشت

آثار فخرالدین علی صفی: انیس العارفین، لطایف الطوایف، محمود  
و ایاز

## گزینه ۳

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌های ۵۲، ۵۵، ۶۹ و ۷۳)

داستان یک شهر: احمد محمود / روزگار دوزخی آقای ایاز: رضا  
براهنی / شازده احتجاب: هوشنگ گلشیری

## گزینه ۱

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

بیت سؤال فاقد آرایه‌ی کنایه است.

سایر آرایه‌های بیت:

ایهام: دیوانه دو معنی دارد: ۱- مجنون (عاشق لیلی) ۲- بی‌خرد

تلمیح: به داستان لیلی و مجنون

تشبیه: دامن صحرا مانند دامن گلی است.

تشخیص: دامن صحرا

جناس: دامن و دامن

استعاره‌ی مکنیه: دامن صحرا

استعاره‌ی مصرّحه: «دیوانه» استعاره از مجنون است.

مراعات نظیر: لیلی و دیوانه (مجنون)

## گزینه ۲

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

بیت «ب»: نسبت دادن صفت «بیدار» به «بخت» و نیز، «در  
زدن» و «سخن گفتن» بخت، استعاره‌ی مکنیه و تشخیص دارد.

بیت «ه»: آه، سماع ارغوانی / اشک، شراب ارغوانی

لف ۱ نشر ۱ لف ۲ نشر ۲

بیت «ج»: دود بر آوردن از آسمان، اغراق است.

بیت «الف»: عین دو معنی دارد: ۱- چشمه ۲- مانند

بیت «د»: جناس تام: «رود» اول به معنای نوعی ساز و «رود» دوم  
به معنای رودخانه / جناس ناقص: باده و باد

## گزینه ۴

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

در بیت گزینه‌ی «۴» «دشوار» و «آسان» تضاد دارند؛ اما بیت فاقد  
آرایه‌ی لف و نشر است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: بت: استعاره‌ی مصرّحه از یار / خرّقه چاک زدن: کنایه  
از ترک زهد.

گزینه‌ی «۲»: مقام عشق و بلای درد: تشبیه

موازنه: جان در مقام عشق به جانان نمی‌رسد

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

دل در جلای درد به درمان نمی‌رسد

گزینه‌ی «۳»: تشخیص: لاف زدن و عذرخواهی گل / حسن تعلیل:  
برای عذرخواهی گل علتی شاعرانه بیان شده است.

## گزینه ۳

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌ی ۷۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: کارآموز ← اسم + بن / زد و بند: اسم

گزینه‌ی «۲»: دانش‌پژوه ← صفت / کشت و کشتار: اسم + وند + اسم  
گزینه‌ی «۴»: بی‌اتها ← وند + اسم ساده / ناشکیبا ← وند + صفت  
مشتق

## گزینه ۳

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

مشتاق گل با خوی باغبانان بسازد ← جمله‌ی سه‌جزیی گذرا به متمم  
نهاد متمم فعل فعل

## گزینه ۱

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌ی ۷۴)

واژه‌های مشتق: زیبا، اندیشه، بیننده، بی‌شک، سطحی

واژه‌های مرکب: چشم‌نواز، کاردان، خوشنویس، دلنشین

واژه‌ی مشتق - مرکب: خوشنویسی

## گزینه ۴

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌ی ۱۳۱)

«می‌باش» در بیت گزینه‌ی «۴»، فعل امر مستمر است.

## ۱۶- گزینه‌ی «۲»

(زبان فارسی (۳)، صفحه‌ی ۱۶)

تکواژها: شاعر / با / بهره / گیر / ی / از / عناصر / \_ / عظیم / \_ / طبیعت / و / پیوند / \_ / آن / با / قهرمان / \_ / حماسه / \_ / خود / بزرگ / نما / (ی) / ی / کرد / ه / است / ← ۲۸ تکواژ  
واژه‌ها: شاعر / با / بهره‌گیری / از / عناصر / \_ / عظیم / \_ / طبیعت / و / پیوند / \_ / آن / با / قهرمان / \_ / حماسه / \_ / خود / بزرگ‌نمایی / کرده‌است ← ۲۱ واژه

## ۱۷- گزینه‌ی «۱»

(ادبیات فارسی (۲)، ترکیبی)

این بیت به وابستگی و تعلق بیش از حد به علایق مادی اشاره دارد.

## ۱۸- گزینه‌ی «۲»

(ادبیات فارسی (۲)، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

بیت «ب» به زودگذر بودن خوشی‌ها و سختی‌های جهان اشاره دارد، اما بیت «ه» بر این مسأله که چشم انسان تنها باید به خداوند باشد نه به بنده‌های او تأکید می‌کند.  
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: هر دو بیت بر زودگذر بودن جهان تأکید دارند.

گزینه‌ی «۳»: هر دو بیت بیان می‌دارند که امید انسان تنها باید به خداوند باشد.

گزینه‌ی «۴»: هر دو بیت بر عبرت‌گرفتن از مرگ بزرگان و قدرتمندان تأکید می‌کنند.

## ۱۹- گزینه‌ی «۴»

(ادبیات فارسی (۲)، ترکیبی)

عبارت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی «۴»، هر دو بر این مفهوم تأکید دارند که ذات انسان ثابت است و با تغییر جایگاه او، تغییر نمی‌یابد.

## ۲۰- گزینه‌ی «۳»

(ادبیات فارسی (۳)، صفحه‌ی ۶۷)

ایات صورت سؤال و گزینه‌ی «۳» هر دو به این مسأله اشاره دارند که چیزهای ارزشمند را نباید برای افراد پست و بی‌ارزش تلف کرد.

## ۲۱- گزینه‌ی «۳»

(ادبیات فارسی (۳)، ترکیبی)

ایات صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، همگی به این مفهوم اشاره دارند که انسان باید به دنبال بالاترین ارزش‌ها باشد و به چیزهای اندک قانع نشود، اما بیت گزینه‌ی «۳» مفهوم متفاوتی دارد.

## ۲۲- گزینه‌ی «۱»

(ادبیات فارسی (۳)، صفحه‌ی ۶۵)

ایات صورت سؤال و گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»، بیان می‌دارند که عاشق به‌سادگی از جان خود در راه معشوق می‌گذرد. اما بیت گزینه‌ی «۱» دربردارنده‌ی مفهوم امید وصال است.

## ۲۳- گزینه‌ی «۲»

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌ی ۴)

ایات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»، به این مفهوم اشاره دارند که افراد خام و کم‌تجربه حال عاشقان دل‌سوخته را که در این راه تجارب فراوان دارند، درک نمی‌کنند. اما بیت گزینه‌ی «۲» هم‌مفهوم ضرب‌المثل «نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود» است.

## ۲۴- گزینه‌ی «۴»

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌ی ۷)

بیت گزینه‌ی «۴» همانند عبارت صورت سؤال به این نکته اشاره دارد که انسان برای رسیدن به وصال پروردگار باید از جان خویش بگذرد.

## ۲۵- گزینه‌ی «۳»

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌ی ۲۹)

هر دو بیت صورت سؤال و گزینه‌ی «۳» به این مفهوم اشاره دارند که برای عاشق یک نگاه کوتاه، حتی از راه دور، به معشوق کافی است.

## پاسخ تشریحی کنکور انسانی ۹۳ - عربی عمومی

## تهیه و تنظیم: سید محمدعلی مرتضوی

## ۲۶- گزینه «۴»

«الابتسام علی الحیاه»: لبخند زدن به زندگی / «یقویک»: تو را توانمند می کند. / «انجاز»: انجام دادن / «الصعبه»: سخت

## ۲۷- گزینه «۱»

«اثمار فصل الصیف المفیده»: میوه های مفید فصل تابستان / «الزهور المتلونه»: شکوفه های رنگارنگ / «کانت قد صنعت»: ساخته بودند / «رائع»: دل انگیز، زیبا / «فصل الربیع»: فصل بهار

روش سریع پاسخ گویی: توجه به ترکیب وصفی و اضافی ( «اثمار فصل الصیف المفیده»: میوه های مفید فصل تابستان) سه گزینه ی نادرست را مشخص و حذف می نماید.

## ۲۸- گزینه «۴»

«علی الانسان»: انسان باید.. / «یستمع استماعاً كاملاً»: کاملاً گوش دهد (مفعول مطلق نوعی) / «المتکلم»: گوینده / «یجیبه»: به او جواب دهد، جواب او را بدهد / «یدرک.. ادراکاً تاماً»: کاملاً درک کند ( در این جا) / «یعارضها»: با آن ها مخالفت نماید

## ۲۹- گزینه «۱»

«لا یتحققان»: محقق نمی شود ( در این جا) / «یحتاجان»: احتیاج دارد ( در این جا) / «مجاهده مستمره»: مبارزه ی دائمی / «طویلہ»: طولانی / «عمل جدی دائمی»: کاری جدی و مستمر (نکره)

## ۳۰- گزینه «۴»

«جميع الاطفال»: همه ی بچه ها / «یحبون»: دوست دارند / «ان یلبسوا»: که بپوشند / «ایام العید»: روزهای عید، ایام عید (مفعول فیه) / «اجمل»: زیباترین / «انظف»: تمیزترین، پاکترین / «ثیاب»: لباس ها ( جمع "ثوب")

«مسروین»: با شادی و مسرت (اسلوب حال) / «و هم یذهبون»: در حالی که می روند (اسلوب حال) / «لزیاره  
الآخرین»: به دیدار دیگران

۳۱- گزینه «۴»

با توجه به ترجمه ی عبارت عربی صورت سوال ( هرکس به زیاد حرص و طمع ورزد، به کم هم دست نمی یابد!)  
بیت گزینه ی «۴» مفهوم مناسبی را ارائه می نماید.

۳۲- گزینه «۲»

«روزه ی ماه رمضان»: صوم شهر رمضان/ «تقویت می کند»: یقوی/ «قبول مسوولیت»: قبول المسوولیه/ «جامعه»:  
المجتمع/ «زیرا او...»: لانه../ «درک می کند»: یدرک/ «استقامت»: الثبات

۳۳- گزینه «۳»

«مادر»: الام/ «اجازه نداد»: لم تسمح، ما سمحت/ «فرزند کوچکش»: ولدها الصغیر/ «که بالا برود»: ان  
یتسلق/ «درخت»: الشجره/ «می ترسید»: کان یخاف/ «که بیافتد»: ان یسقط/ «به زمین»: علی الارض

ترجمه متن درک مطلب :

« یکی از چیزهایی که به وجود رابطه بین ایرانیان و عرب ها اشاره می نماید، همان اساطیر است. داستان های  
ضحاک و کیکاووس و سودابه به این ارتباط اشاره دارند. زندگانی بهرام گور و شعرهای عربی اش ، از مظاهر این  
رابطه است! در زمان نزول قرآن کریم، هنگامی که برخی از ستیزه گران می دیدند که قرآن کریم از امت های  
گذشته سخن می گوید، می گفتند: اگر محمد این گونه سخن می گفته است، پس ما به زبان رستم و اسفندیار و  
کسری ها سخن می گوئیم.

و از مظاهر این رابطه، وجود کلمات فارسی بسیاری در عربی است که از طریق تجارت، زیارت و ترجمه ی کتاب  
ها نفوذ پیدا کرده است، و هم چنین حکمرانی امپراتوری عثمانی بر سرزمین های عربی، آن هم در زمانی که زبان  
بزرگان عثمانی، فارسی بود!

به راستی که زبان فارسی در گذر زمان احساس نکرده است زبان عربی مزاحم آن است و قصد دشمنی و تلاش برای خاموشی و نابودی آن را دارد، بلکه عربی در کنار فارسی، مبنایی محکم برای فرهنگ اسلامی - ایرانی بوده است!»

۳۴- گزینه «۳»

با توجه به متن «داستان ها، روایات، قهرمانان و افکار مشترک» از جمله علائمی است که وجود اشتراکات بین ایرانی ها و عرب ها را اثبات می نماید.

۳۵- گزینه «۱»

با توجه به صورت سوال ( چرا روابط محبت بین ایرانی ها و عرب ها ، پس از اسلام، افزایش یافت؟ ) ، گزینه «۱» که می گوید: «زیرا اسلام امت ها را برادر گرداند و بین آن ها تفاوت نگذاشت!» درست است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: «فراوانی تجارت و بازدیدها و ترجمه ی کتب، محبت را زیاد نمود!» باتوجه به متن نادرست است.

گزینه «۳»: «چون ایرانیان تصمیم به محو کردن فرهنگ همسایه شان نداشتند، بلکه برای احیا و رشد آن کوشیدند!» باتوجه به متن نادرست است.

گزینه «۴»: «به دلیل فراوانی روایات، داستان ها و اساطیر مشترکی که از زبان سخن گویان به این دو زبان، نقل می شد!» با توجه به متن نادرست است.

۳۶- گزینه «۲»

با توجه به صورت سوال ( دشمنی میان فرهنگ ها از کجا نشات می گیرد؟ ) ، گزینه «۲» که می گوید: «هنگامی که یکی از آن دو احساس کند که دیگری می خواهد جایش را اشغال کند و آن را از بین ببرد!» درست است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «هنگامی که روایات و اساطیر مشترکی بین دو فرهنگ موجود نباشد!» باتوجه به متن نادرست است.

گزینه «۳»: «هنگامی که یکی از دو فرهنگ نتواند دایره ی برادری و دوستی بین آن ها را گسترش دهد!» با توجه به متن نادرست است.

گزینه «۴»: «هنگامی که تاثیر از جانب یکی باشد و دیگری نتواند بر آن اثر بگذارد!» با توجه به متن نادرست است.

۳۷- گزینه «۱»

با توجه به متن، گزینه «۱» که می گوید: «عثمانی ها از دلایل گسترش زبان فارسی بودند!» درست است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: «مردم در زمان اداره ی عثمانی ها، به زبان فارسی سخن می گفتند!» با توجه به متن نادرست است.

گزینه «۳»: «کلمات فارسی همان هایی هستند که در فرهنگ عرب نفوذ نمودند، پس ارتباط دوسویه نبوده است!» با توجه به متن نادرست است.

گزینه «۴»: «سخن قرآن کریم از امت های گذشته مانند سخن عرب از داستان رستم و سهراب بود!» با توجه به متن نادرست است.

۳۸- گزینه «۴»

حرکت گذاری درست همه ی عبارت این چنین است :

«أَحَدُ الْأَشْيَاءِ الَّتِي تُشِيرُ إِلَى وُجُودِ الْعَلَاَقَاتِ بَيْنَ الْإِيرَانِيِّينَ وَالْعَرَبِ هُوَ الْأَسَاطِيرُ»

۳۹- گزینه «۱»

حرکت گذاری درست همه ی عبارت این چنین است :

«إِنَّ اللُّغَةَ الْفَارْسِيَّةَ لَمْ تَكُنْ تَشْعُرُ أَنَّ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ تُزَاحِمُهَا حَتَّى تَقْصِدَ عِدَاوَتَهَا!»

۴۰- گزینه «۳»

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «فاعله «الامم»...» نادرست است.

گزینه «۲»: «من باب تفعیل» نادرست است.

گزینه «۴»: «مضاعف» نادرست است. سه حرف اصلی این فعل «ک-ل-م» می باشد.

۴۱- گزینه «۴»

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «مرفوع محلاً» نادرست است.

گزینه «۲»: «مبنی» نادرست است.

گزینه «۳»: «مرفوع بالواو» نادرست است. این فعل مرفوع به ثبوت نون اعراب است.

۴۲- گزینه «۴»

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «نکره» نادرست است.

گزینه «۲»: «مشتق و اسم مبالغه» نادرست است.

گزینه «۳»: «خبر مفرد» نادرست است.

۴۳- گزینه «۴»

اسم «منقوص» در حالت نصب، علامت اعراب ظاهری داشته و در حالت رفع و جر، با علامت اعراب تقدیری می آید. در گزینه «۴»، «ایدی» مفعول به و منصوب است. در سایر گزینه ها، «ایدی» به ترتیب مضاف الیه (مجرور)، مضاف الیه (مجرور) و مبتدا (مرفوع) است.

## ۴۴- گزینه «۴»

«لام ناصبه» یا «لام تعلیل» بر سر فعل مضارع می آید و عموماً از دلیل و علت انجام کار سخن می گوید. در این گزینه، «یهدی» فعل مضارع منصوب با «لام ناصبه» است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: لام به کار رفته از نوع جازمه است.

گزینه «۲»: لام از نوع جازه است

گزینه «۳»: لام از نوع جازه است.

## ۴۵- گزینه «۲»

فعل اجوف «صون» در صیغه ی للمخاطب (با توجه به فعل دوم موجود در گزینه) نادرست است و با حذف حرف عله (صن) صحیح می باشد.

## ۴۶- گزینه «۱»

می دانیم که معدود اعداد ۳ تا ۱۰، به صورت جمع و مجرور می آید و در جنس با آن مخالفت می کند. «دقائق» جمع «دقیقه» و مونث است، در نتیجه عدد به صورت مذکر «اربع» می آید. در سایر گزینه ها قواعد عدد و معدود رعایت شده است.

## ۴۷- گزینه «۳»

«هذه» مفعول به و مونث است، در نتیجه باید فعل مجهول با آن (به عنوان نایب فاعل) از نظر جنس مطابقت نماید، صورت صحیح مجهول جمله ی فوق، این گونه است:

«اکرمت هذه البنت الصغیره فی الضیافه!»

## ۴۸- گزینه «۴»

در این گزینه، «ان یعفو» خبر «عسی» و از نوع جمله ی فعلیه است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «له» خبر «لا»ی نفی جنس و از نوع شبه جمله (جار و مجرور) است.

گزینه «۲»: «فی قلق» خبر «مادمت» (از افعال ناقصه) و از نوع شبه جمله است.

گزینه «۳»: «مثل» خبر «لاتکون» (از افعال ناقصه) و از نوع مفرد است.

۴۹- گزینه «۲»

«کان فیه ..» جمله ی وصفیه برای موصوف «زمن» است که اسمی نکره و مجرور می باشد.

۵۰- گزینه «۱»

«لا» در این گزینه حرف عطف است که جمله ی قبل از خود را به جمله ی پس از خود ربط داده است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: «لا» از نوع نفی جنس است.

گزینه «۳»: «واو» از نوع حالیه بوده و جمله ی پس از آن، حکم جمله ی حالیه را دارد.

گزینه «۴»: «واو» از نوع قسم و از حروف جارّه است.

پایع (هندو) : سلیطہ طوسی

پاسخ تشریحی کنکور سراسری ۹۳

## דניאל גייס וזנדגור

## رشته های انسانی

۵۱. گزینه‌ی ۱ صحیح است. دین در زندگی ۲، درس اول، مباحث ۵ و ۷  
مطابق با آیه ۱۹۰ سوره آل عمران: «لَا يَخْشَى الْفِتْنَةَ وَالْآيَاتِ لَا يُؤْمِنُ إِلَّا بِالْإِبْرَاهِيمَ»  
کسی که تو را از حقیقت بجهان را به درستی در یابد که اهل عقل و خرد و زری باشد و به تعبیری عقلا منیب و خویشتن را او  
حاکم باشد.

۵۲. گزینه‌ی «ک» صحیح است. دین دزدی ۲، درس دوم، صفحه‌های ۱۷ و ۲۴  
خداوند در آیه‌ی ۳ سوره‌ی احقاف، ضمن بیان هد فخذ بودن پندهای جهان، این هد فخذی و سامان را دارای  
سرآمد معین و مشخص می‌داند: «اجل حسبی» پس مدت زمان پندیده‌های هد فخذ آفرینی، با این سامان  
بودن، همیشگی است و سرآمد مشخصی دارد.

۵۲. گزینهای ۴ صحیح است. دین و زندگی ۲، درس سوم، صفحه های ۳۲ و ۳۷

در میان کاروان هستی که به سوی خدا در حرکت است، انسان سر نوشت داشته دارد و خداوند، سرشت انسان را با خود آفریند و گرامش به خود را در عاقل دارد، پس انسان فطرتاً خدا دوست و همنامی که این فطرت، خداجوی انسان تعلیم می یابد، به بیان امیرالمؤمنین حضرت علی (ع)، خدا را مثل و بعد و با هر چیزی می بسند.

۵۴. گزینه‌ی «۳» صحیح است. (دین زندگی ۲، درس چهارم، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷) .....  
در آیه‌ی ۳۶ سوره‌ی یوسف (ع)، در رؤیای صادقه بیان شده است که مربوط به دو هم‌زندان حضرت یوسف (ع) باشد. «آن‌ها ارانی اعصر خفرا»، مربوط است به هم‌زندان حضرت یوسف که آزاد شده و مقام می‌یابد و عبارت «آن‌ها ارانی اهل فوق راسی خفرا»، مربوط است به هم‌زندان حضرت یوسف که محکوم به اعدام می‌شود. این دو رؤیای صادقه توسط حضرت یوسف تبیین شود و وجود رؤیای صادقه، دلیلی است بر غریب‌داری بودن روح انسان.

۵۵. گزینه‌ی ۲ صحیح است. دین زندگی ۲، درس یکم، صفحه‌ی ۵۱  
خداوند در آیه‌ی ۶۴ سوره‌ی غفلت می‌فرماید: «این زندگی حذر دزدی دنیا جز سرگردی و بازیچه‌ی نیست (ما هذه الحياة الدنيا الا لهو ولعب)»

۵۶. گزینه‌ی «ک» صحیح است. دین دزدگی ۲، درس ششم، صفحه‌های ۶۲، ۶۳ و ۶۴

مهم‌ترین خبری که انبیا در باره‌ی آئینده‌ی بشر آورده اند، خبر از مفاد است و همه‌ی آنان پس از ایمان به خدا، ایمان به مفاد و آخرت را مطرح کرده و آن را لازمه‌ی ایمان به خدا دانسته اند. پاسخ مناسب برای تعالیات (عالمی میل به جاودانی و بی‌کفایت طبعی در انسان) لازمه‌ی حکمت الهی است که «بیامش، ضرورت» تحقق رسالت و مفادی باشد.

۵۷. گزینه‌ی «ک» صحیح است. دین دزدگی ۲، درس هفتم، صفحه‌ی ۶۹

در آیه‌ی ۳۲ سوره‌ی نحل، عبارت «تَوْفَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ»، نشانه‌ی عالم برزخ است، عبارت «سَلَامٌ عَلَیْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ»، از زبان فرشتگان و درود آنان برای محبتیان است و عبارت «لَبِائْسٌ مِمَّا كَفَلْتُمْ» بیگانه اعمال نیک و مستزنان است است که نتیجه‌اش در آمدن در کعبه‌ی برزخی شده است.

۵۸. گزینه‌ی «ک» صحیح است. دین دزدگی ۲، درس نهم، صفحه‌ی ۹۱

نوعی از پاداش و کفایت، محصول طبیعی خود عمل است. مثلاً اگر کسی اهل مطالعه و تحقیق باشد، به طور طبیعی به علم و آگاهی دست می‌یابد یا اگر روزانه مقداری ورزش کند به سلامت و تندرستی خود کمک کرده است. این پاداش و کفایت محصول عمل است و انسان‌ها نمی‌توانند با وضع قوانین، آن را تفسیر دهند بلکه باید خود را با آن تصدیق دهند و با آگاهی کامل از آن سود ببرند.

۵۹. گزینه‌ی «ک» صحیح است. دین دزدگی ۲، درس یازدهم، صفحه‌ی ۱۱۲

برخی انسان‌ها محبت و رحمت پروردگار را از یاد برده و راه سرپیچی پیش گرفته‌اند. خداوند درهای بازگشت را بر رویان نشود و یاد خود را در دلشان انداخت تا شاید دوباره به سویی رویند. بدین گونه اسم «غفار» خود را به نمایش گذاشت.

۶۰. گزینه‌ی «ک» صحیح است. دین دزدگی ۳، درس دوم، صفحه‌ی ۲۲

پیام آیه‌ی ۱۹، روده‌ی آل عمران: «الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ» و اهل کتاب، پیران آن که از حقیقت گمراه شدند، از روی حسد و تجاوز بر دین اختلاف کردند (موجب نافرمانی از امر خداوند متعال) (تجاوز مابقی از آگاه)

۶۱. گزینه‌ی «ک» صحیح است. دین دزدگی ۳، درس دوم، صفحه‌ی ۳۲

در اسلام دسته‌ای از قواعد و قوانین وجود دارد که به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است. به طور مثال پیامبر اکرم (ص) فرموده است: «لَا ضَرَّ لَكُمْ مِنْهُ إِلَّا ضَرُّكُمْ» اسلام فزیر در دین و ظهور رسالت مخالف است.

۶۲. گزینه‌ی «۳» صحیح است. دین و زندگی ۳، درس چهارم، صفحه‌های ۵۰ و ۵۳  
بر اساس آیه‌ی شریفه‌ی ۲۵ سوره‌ی حدید: «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا...»، استوار ساختن بنیان جامعه بر پایه‌ی دادگری (عدل)، وظیفه‌ی مسلمانیان است که پذیرندگان اصلِ دعوت انبیا در راستای تاریخ بوده‌اند.

۶۳. گزینه‌ی «۳» صحیح است. دین و زندگی ۳، درس پنجم، صفحه‌ی ۶۲  
تسخیر «عصمت» برای انسان‌ها ممکن نیست؛ بنابراین، همان‌طور که پیامبر از طرف خدا معین می‌شود، تنها کسی که می‌تواند فرد بی‌عیب و نقص را معرفی کند، خداست.

۶۴. گزینه‌ی «۱» صحیح است. دین و زندگی ۳، درس ششم، صفحه‌ی ۷۷  
پیامبر اکرم (ص)، با توجه به شرایط فرهنگی و اجتماعی زمان خود، فعالیت‌های خود سرانه برای به دست گرفتن زمامداری و قدرت را پیش نمی‌کرد. به همین علت، تمام تلاش خود را به کار می‌برد تا شخصیت معنای حضرت علی (ع) را به مردم بشناساند.

۶۵. گزینه‌ی «۴» صحیح است. دین و زندگی ۳، درس هفتم، صفحه‌ی ۸۵  
بر اساس عبارت: «وَمَنْ يَنْقِبْ عَلَى عَقَبَيْهِ يَنْصُرْ اللَّهَ سُبْحًا وَبِظَهْرِ يَوْمِ الْقِيَامِ يَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ» و هر کس به عقب باز گردد، به خدا هیچ گزند و زبانی نرساند و خدا پاسبان گزاران را پاداش خواهد داد. «۱»، ارجح‌ترین واقعی به لغت رسالت، ثابت قدمان در پیروی از آرمان مقدس او در گذرگاه پرخاز و فرور تاریخ‌اند.

۶۶. گزینه‌ی «۲» صحیح است. دین و زندگی ۳، درس نهم، صفحه‌ی ۱۱۰  
پیامبر (ص) در زمان حیات، درباره‌ی دوازده جانبین بعد از خود با مردم سخن گفته بود و حضرت مهدی (عج) را معرفی کرده بود. حضرت علی (ع) و امامان دیگر نیز درباره‌ی امام زمان در سالی که بر عهده دارد، یاد کرده بودند. از این رو حاکمان بنی عباس از این موضوع آگاه بودند و در صدد بودند که مهدی موعود را به محض تولد از سیخ ببرند به همین دلیل امام هادی و امام عسکری (ع) را در محله‌ی قضاای اسکان داده بودند.

۶۷. گزینه‌ی «۳» صحیح است. دین و زندگی ۳، درس یازدهم، صفحه‌های ۱۳۲، ۱۳۴ و ۱۳۵  
در مورد ادامگی مرجعیت دینی در دوره‌ی غیبت کبری، قرآن کریم دستور می‌دهد گروهی از مردم وقت و حجت خود را صرف شناخت «حق دین کنند» و «تقوا» در دین بردارند، تا پس از سب علم به شجرهای خود بروند و قوانین اسلام را به مردم بیاموزند: «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُ لِيَفْهَمَ كُلَّ شَيْءٍ...»

۶۸. گزینه ی «ا» صحیح است. دین دزدگی ۳، درس پانزدهم، صفحه ی ۱۸۷  
 علاقه و محبت اولیه، چشم و گوش را می بندد و عمل را به حاشیه می راند، به گونه ای که فریادهای غیرخواهانه ی او را نمی شنود. سخن حضرت علی (ع): «حُبُّ الشَّيْءِ يَبْعِي وَيَهْتِمُ: علاقه ی شدید به چیزی آدمی را کور و کر می کند.» مربوط به مواردی از این قبیل است. از این رو، پیشوایان دین از ما خوانده اند که در مورد همه ی آنیزه با پدر و مادر خود صورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

۶۹. گزینه ی «ک» صحیح است. دین دزدگی پیش دانشهای، درس یکم، صفحه ی ۱۳  
 خداوند در آیه ی ۲۳ سوره ی یونس می فرماید: «هُوَ الَّذِي يُمْسِكُ مِنَ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ: او کسی است که شما را در خلی و دریا سیر می دهد»، این عبارت بیانگر منف گزاری خداوند بر انسان است.

۷۰. گزینه ی «ج» صحیح است. دین دزدگی پیش دانشهای، درس ۲، صفحه های ۱۵، ۱۷ و ۱۸  
 برخی انسان ها گرفتار شرک در ربوبیت می شوند (اخراج از توحید در ربوبیت)، یعنی در کنار ربوبیت الهی برای انسان های دیگر یا برای مخلوقات حساب جداگانه ای باز می کنند و فکری کنند که آن ها مستقل از خداوندی توانند در امور جهان دخالت کنند و مثلا بیماری را شفای خدا یا شکی را رفع کنند. آیه ی شریفه ی «اَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُونَ» بیانگر توحید در ربوبیت است.

۷۱. گزینه ی «ب» صحیح است. دین دزدگی پیش دانشهای، درس ۴، صفحه های ۳۱ و ۳۲  
 گمراهی به پرسش در خلقت ما و نوع آفرینش ما قرار دارد (وخری است). خداوند در قرآن کریم، انسان هایی که این گمراهی فطری را نادیده گرفته (به آن بی توجه اند) و بدین هوای نفس و شیطانی شده اند را مورد بازخواست (سؤال) قرار می دهد: «اَلَمْ يَجْعَلْ لَكُمْ...: ای فرزندانم، مگر با شما عهد نکرده بودم که شیطان را بندگان نگیرد؟...»

۷۲. گزینه ی «ا» صحیح است. دین دزدگی پیش دانشهای، درس ۴، صفحه ی ۳۳  
 در انجام هر عمل، هم باید نیت درونی و قلبی انسان الهی باشد (حسن فاعلی) و هم باید مطابق با شکی که خدا فرمان داده است انجام شود: انجام عبادت، مطابق با چهارچوب تقیین شده از سوی شارع مقدس (حسن فاعلی). حسن فاعلی به طور صریح حسن فاعلی را به دنبال می آورد (حسن فاعلی نتیجه ی بلافضل حسن فاعلی است). این موضوع با آیه ی شریفه ی «اَنَا اَتَرَلَا الذِّكْرَ...» در ارتباط است.

۷۳. گزینه ی «ج» صحیح است. دین دزدگی پیش دانشهای، درس ۵، صفحه ی ۴۳، ۴۸ و ۴۹  
 «تأثیرگذاری پدیده ها در نظام کونین»، از مظاهر قضای الهی است و «وساوس زشتگان و کارگزاری آنان» هم محدوده ی تقیین شده از سوی خداوند، از مظاهر تقدیر الهی است.  
 آیه ی شریفه ی «هُوَ الَّذِي يَحْيِي وَيُمِيتُ...»، بیانگر قضای الهی (مورد نخست) است.

۷۴. گزینه ی « صحیح است. دین و زندگی پیش دانشی، درس پنجم، صفحه های ۴۲ و ۴۸  
بر اساس آیه ی ۴۱ سوره ی فاطر: « اِنَّ اللّٰهَ یُحِیِّ السَّامٰتِ وَ اَرْضًا خَدَّوْنَ السَّامٰتِ هَا وَ اَرْضًا مِنْ رَاسِهَا مِنْ مَّوْجٍ  
مُدُنٍ نَظْمٌ یَدَّرُ وَ اَنْتَ مَعْرِفٌ سَوْنٌ هِیَ کُلِّی بَدَا وَ اَوَّلُ دَوَّانِی مَعْرِی دَارِدُ ، اَوَّلُ بَرَدَارِکُ مَعْرِی دَارِدُ ، کُشِی مَعْرِی  
نَا خَدَّی دَارِدُ کُی بَعْلَتِ عِلْمٌ وَ تَدْرِی بِنِیَّانِ اَنِّ نَا خَدَّ ، بِ هِیَ وَ جِهَ اَحْمَالِ عَزَقِ شَدَن دِنَا بَوْدِی اَنِّ مَعْرِی رَوْدُ وَ ...

۷۵. گزینه ی « صحیح است. دین و زندگی پیش دانشی، درس هشتم، صفحه های ۸۰ و ۸۳  
معیار هشتم: تنظیم روابط اجتماعی و تدوین قوانین بر پایه ی عدل صورت می گیرد و با ظلم به شدت مبارزه می شود، مربوط  
به آیه ی « فَذَلِكُمْ فَادَعِ وَ اسْتَعْمَ کَمَا اَمَرْتُ ... وَ اَمَرْتُ لَاعْدِلَ بَیْنَكُمْ اللّٰهُ رَبُّنَا وَ رَبُّکُمْ » می باشد.

## زبان انگلیسی

### سراسری انسانی ۹۳

۷۶- گزینه‌ی ۱»

ترجمه‌ی جمله: «دوستم یک قالی پشمی خاکستری رنگ بلند قشنگ بر روی کف اتاق خوابش دارد.»

نکته‌ی مهم درسی

ترتیب قرار گرفتن صفات قبل از اسم در یک جمله به صورت زیر است:

اسم + مقصود + جنس + ملیت + رنگ + شکل + سن و قدمت + اندازه + کیفیت + حرف تعریف  
a lovely long grey wollen rug

۷۷- گزینه‌ی ۳»

ترجمه‌ی جمله: «پژوهشگرانی که علل گازهای گلخانه‌ای را بررسی می‌کنند، پیشرفت بسیاری کرده‌اند.»

نکته‌ی مهم درسی

به شکل کوتاه شده‌ی جمله‌ی پیرو وصفی دقت کنید:

The researchers who study the causes ...  
studying

۷۸- گزینه‌ی ۴»

ترجمه‌ی جمله: «آب و هوا زیباست. مگر نه؟! توقع نداشتم یک چنین روز قشنگی باشد.»

نکته‌ی مهم درسی

به ساختار زیر توجه کنید:

اسم + (صفت) + (a/an) + such

Such a nice day

۷۹- گزینه‌ی ۳»

ترجمه‌ی جمله: «الف: چرا دوستات، علی، وقتی که وارد اتاق شد، سلام نگفت؟»

«ب: او ممکن است حالش خوب نباشد.»

نکته‌ی مهم درسی

از ساختار **may + not + have + p.p.** برای بیان این که کاری در زمان گذشته امکان وقوع یا انجام نداشته است، استفاده می‌کنیم.

۸۰- گزینه‌ی ۲»

ترجمه‌ی جمله: «ما انسان‌ها مواد غذایی‌مان را از آن چه که می‌خوریم به‌دست می‌آوریم؛ گیاهان غذایشان را از خاک می‌گیرند.»

۱) ماده ۲) ماده‌ی غذایی

۳) سرچشمه ۴) حیات وحش

۸۱- گزینه‌ی ۲»

ترجمه‌ی جمله: «روستا صحنه‌ی آرامش بسیار بود، بسیار متفاوت از تنش‌های زندگی شهری.»

۱) اذیت کردن ۲) دور کردن، حذف کردن

۳) امتداد داشتن ۴) جان سالم به در بردن

۸۲- گزینه‌ی ۱»

ترجمه‌ی جمله: «من درباره‌ی اثر مخرب‌ای که فیلم‌های خشن ممکن است بر کودکان داشته باشند، نگرانم.»

۱) مخرب، ویرانگر ۲) تکراری

۳) نامرتب ۴) عصبی

۸۳- گزینه‌ی ۴»

ترجمه‌ی جمله: «او به اندازه‌ای که باید توجه نکرد، هنگامی که صاحب مغازه در حال توصیف محصول بود، بنابراین بعدها فهمید آن چه که خریده بود فایده‌ی کمی برای او داشت.»

۱) مقدار ۲) درآمد

۳) افزایش ۴) توجه

۸۴- گزینه‌ی ۱»

ترجمه‌ی جمله: «اشتباه وحشتناکی که در کلاس کردم یک اشتباه نامنتظره بود؛ آن واقعاً مرا در آن زمان شرم‌منده کرد.»

۱) شرم‌منده کردن ۲) اطلاع دادن

۳) رنج بردن ۴) جلوگیری کردن

۸۵- گزینه‌ی ۲»

ترجمه‌ی جمله: «راننده فوراً به بیمارستان برده شد، هنگامی که در تصادف اتومبیل به‌صورت بدی آسیب دیده بود.»

۱) عاقلانه ۲) فوراً

۳) جداً ۴) کاملاً

۸۶- گزینه‌ی ۳»

ترجمه‌ی جمله: «علیرغم بهترین تلاش‌های ما، تماس با او غیرممکن به نظر می‌رسید.»

۱) نظارت ۲) تجربه

۳) تلاش ۴) ادا و اطوار، ژست

۸۷- گزینه‌ی ۳»

ترجمه‌ی جمله: «وقتی که او سرانجام فارغ‌التحصیل شد، ویکتور احساس می‌کرد که او هر آن چه را که برنامه داشت تا انجام دهد، به‌دست آورده بود.»

۱) ترکیب کردن ۲) بیان کردن

۳) به‌دست آوردن ۴) پیشنهاد کردن

ترجمه‌ی متن Cloze Test:

پسران کوچک معمولاً فعال هستند. آن‌ها کارهایی را انجام می‌دهند. اغلب اوقات، دختران کوچک می‌نشینند و صحبت می‌کنند. زمانی که کودکان بزرگ می‌شوند، چیزی واقعاً تغییر نمی‌کند. مردان معمولاً با هم کارهایی را انجام می‌دهند یا درباره‌ی فعالیت‌هایی از قبیل ورزش‌ها و ماشین‌ها صحبت می‌کنند. آن‌ها صحبت می‌کنند تا اطلاعاتی را بدهند یا بگیرند. اما برای زنان، مردم و احساسات مهم‌تراند. زنان غالباً صحبت می‌کنند تا علاقه و عواطف خود را نشان دهند. اگر چه یک مرد و یک زن به زبان واحد صحبت می‌کنند، گاهی آن‌ها یک‌دیگر را نمی‌فهمند. گفتار مردان و گفتار زنان تقریباً دو زبان متفاوت هستند. اما شاید زنان و مردان یک‌دیگر را خواهند شناخت، اگر آن‌ها تفاوت‌های موجود در کلام را دریابند.

۸۸- گزینه‌ی ۴»

۱) با دقت ۲) سابقاً

۳) با اضطراب ۴) واقعاً

۸۹- گزینه‌ی ۴»

۱) مقایسه ۲) جهت

۳) انتظار ۴) اطلاعات

۹۰- گزینه‌ی ۴»

دقت کنید که «Although» ربط‌دهنده‌ی تضاد غیرمنتظره است و «Howerer» در ساختار

## جمله Howerer,

به کار می‌رود. در ضمن "Because" ربط‌دهنده‌ی دلیل است.

۹۱- گزینه‌ی «۲»

- |                   |                  |
|-------------------|------------------|
| (۱) پیش‌بینی کردن | (۲) فهمیدن       |
| (۳) بهبود دادن    | (۴) نادیده گرفتن |

۹۲- گزینه‌ی «۱»

- |            |             |
|------------|-------------|
| (۱) متفاوت | (۲) اجتماعی |
| (۳) مصنوعی | (۴) اضافی   |

۹۳- گزینه‌ی «۳»

ترجمه‌ی جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»  
«یک تاریخ مختصر از مدادها و خودکارها»

۹۴- گزینه‌ی «۴»

ترجمه‌ی جمله: «طبق متن کدام یک از جملات زیر درباره‌ی گرافیت، درست است؟»

«آن در تولید مدادها مورد استفاده قرار می‌گیرد.»

۹۵- گزینه‌ی «۱»

ترجمه‌ی جمله: «چرا نویسنده (کلمه‌ی) "pilots" را در متن ذکر می‌کند؟»

«تا یک فایده‌ی نوع خاصی از خودکار را نشان دهد.»

۹۶- گزینه‌ی «۲»

ترجمه‌ی جمله: «عبارت «جوهر» در بند چهارم، جوهری است که درون قلم‌های خودنویس خلبانان برای نوشتن استفاده می‌کردند، در حالی که هواپیماهایشان را به پرواز درمی‌آورند.»

۹۷- گزینه‌ی «۱»

ترجمه‌ی جمله: «طبق بند اول، تغییرات شیمیایی، هنگامی که غذا در معرض حرارت است، رخ می‌دهند.»

۹۸- گزینه‌ی «۳»

ترجمه‌ی جمله: «تمام موارد زیر به‌عنوان دلایلی برای آشپزی ذکر می‌شود الا این که آشپزی باکتری‌های مضر را به باکتری‌های مفید تغییر می‌دهد.»

۹۹- گزینه‌ی «۴»

ترجمه‌ی جمله: «متن به آشپزی به‌عنوان نوعی از هنر اشاره می‌کند، وقتی که مردم دست به کارهایی می‌زنند تا غذا از لحاظ ظاهری خوشایند به نظر دیگران برسد تا آن‌ها را به خریدن آن تشویق کند.»

۱۰۰- گزینه‌ی «۱»

ترجمه‌ی جمله: «متن در بند آخر به «آب و هوا، مذاهب و رسوم...» به‌عنوان عواملی اشاره می‌کند که بر انتخاب کشورهای متفاوت در راه‌های سنتی آشپزی‌شان تأثیر گذار است.»

ریاضی

۱۰۸- گزینهی «۲»

(آمار و مدل سازی، فصل ششم، میانگین)

$$\bar{x} = \frac{2 \times 75 + 76 + 2 \times 77 + 80 + 2 \times 81 + 82 + 84 + 87 + 91 + 92 + 3 \times 93 + 94 + 99}{18} \\ = \frac{150 + 76 + 154 + 80 + 162 + 82 + 84 + 87 + 91 + 92 + 279 + 94 + 99}{18} \\ = \frac{1530}{18} = 85$$

۱۰۹- گزینهی «۱»

(ریاضی (۳)، فصل اول، تابع)

$$f(1 - \sqrt{2}) = \frac{-2(1 - \sqrt{2})^2 + 5(1 - \sqrt{2})}{1 - \sqrt{2} - 2} = \frac{-2(3 - 2\sqrt{2}) + 5(1 - \sqrt{2})}{-(\sqrt{2} + 1)} \\ = \frac{-6 + 4\sqrt{2} + 5 - 5\sqrt{2}}{-(\sqrt{2} + 1)} = \frac{-1 - \sqrt{2}}{-1 - \sqrt{2}} = 1$$

۱۱۰- گزینهی «۲»

(ریاضی (۳)، فصل اول، معادله خط)

معادله ی خط گذرا بر نقطه ی  $(-2, 4)$  :  $m = 2$  شیب خط

$$y - 4 = 2(x + 2) \Rightarrow y = 2x + 8$$

نقاط مشترک A و B از حل دستگاه زیر به دست می آید.

$$\begin{cases} y = 2x + 8 \\ y = x^2 \end{cases} \Rightarrow x^2 = 2x + 8 \Rightarrow x^2 - 2x - 8 = 0 \Rightarrow (x - 4)(x + 2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x - 4 = 0 \Rightarrow x = 4 \Rightarrow y = 16 \Rightarrow (4, 16) \text{ نقطه ی مشترک} \\ x + 2 = 0 \Rightarrow x = -2 \Rightarrow y = 4 \Rightarrow (-2, 4) \text{ نقطه ی مشترک} \end{cases}$$

$$\text{مختصات وسط نقاط A و B} \begin{bmatrix} \frac{x_A + x_B}{2} \\ \frac{y_A + y_B}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{-2 + 4}{2} \\ \frac{16 + 4}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 10 \end{bmatrix}$$

۱۱۱- گزینهی «۳»

(ریاضی (۳)، فصل دوم، معادله رادیکالی)

$$\sqrt{2x + 1} = x - 2 \xrightarrow{\text{طرفین را به توان ۲ می رسانیم}} 2x + 1 = x^2 - 4x + 4 \\ \Rightarrow x^2 - 6x + 3 = 0 \Rightarrow \Delta = 36 - 12 = 24 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{6 + \sqrt{24}}{2} \\ x_2 = \frac{6 - \sqrt{24}}{2} \end{cases}$$

$$\text{دامنه ی معادله : } \begin{cases} 2x + 1 \geq 0 \Rightarrow x \geq -\frac{1}{2} \\ x - 2 \geq 0 \Rightarrow x \geq 2 \end{cases} \xrightarrow{\text{دامنه ی معادله}} x \geq 2$$

$$\text{بنابراین تنها جواب } x_1 = \frac{6 + \sqrt{24}}{2} \text{ قابل قبول است.}$$

۱۱۲- گزینهی «۱»

(ریاضی (۳)، فصل دوم، سهمی)

$$f(x) = \frac{1}{y} x^2 \xrightarrow{\text{واحد به سمت راست ۲}} f(x) = \frac{1}{y} (x - 2)^2 \xrightarrow{\text{واحد به سمت راست ۳}} f(x) = \frac{1}{y} (x - 2)^2 - 3 \Rightarrow f(x) = \frac{1}{y} x^2 - 2x - 1$$

۱۱۳- گزینهی «۴»

(ریاضی (۳)، فصل سوم، ترکیبات)

به هر بچه دو عدد اسباب بازی می رسد، بنابراین داریم:

$$\begin{matrix} \text{بچه ی} & \text{بچه ی} & \text{بچه ی} \\ \text{اول} & \text{دوم} & \text{سوم} \end{matrix} \\ \left( \begin{matrix} 6 \\ 2 \end{matrix} \right) \times \left( \begin{matrix} 4 \\ 2 \end{matrix} \right) \times \left( \begin{matrix} 2 \\ 2 \end{matrix} \right) = 15 \times 6 \times 1 = 90$$

۱۰۱- گزینهی «۳»

(ریاضی (۱)، فصل دوم، مجموعه ها)

$$A \cup B = \{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8\} \\ A \cap B = \{2, 6\} \Rightarrow A - (A \cap B) = \{3, 7, 8\} \\ \Rightarrow A \cup B - [A - (A \cap B)] = \\ \{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8\} - \{3, 7, 8\} = \{2, 4, 5, 6\}$$

۱۰۲- گزینهی «۱»

(ریاضی (۱)، فصل سوم، توان ها)

$$\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^6 \left(\frac{1}{2}\right) \times (0.75)^{-3} = \left(\frac{2^{\frac{1}{2}}}{2}\right)^6 \times \frac{9}{4} \times \left(\frac{3}{4}\right)^{-3} \\ = \frac{1}{2^3} \times \frac{3^2}{2^2} \times \frac{3^{-3}}{2^{-6}} = \frac{3^{-1}}{2^{-1}} = \frac{2}{3}$$

۱۰۳- گزینهی «۳»

(ریاضی (۱)، فصل چهارم، تجزیه)

$$x^4 - 3x^3 + 8x - 24 = x^3(x - 3) + 8(x - 3) \\ = (x - 3)(x^3 + 8) = (x - 3)(x + 2)(x^2 - 2x + 4)$$

۱۰۴- گزینهی «۴»

(ریاضی (۱)، فصل هفتم، عبارات گویا)

$$\left(2x + 1 - \frac{3}{x}\right) \div \left(2 + \frac{1}{x+1}\right) \\ = \left(\frac{2x^2 + x - 3}{x}\right) \div \left(\frac{2x + 2 + 1}{x+1}\right) = \\ \frac{(x-1)(2x+3)}{x} \times \frac{x+1}{(2x+3)} = \frac{x^2 - 1}{x} = x - \frac{1}{x}$$

۱۰۵- گزینهی «۲»

(ریاضی (۱)، فصل های سوم و هفتم، رادیکال ها)

$$\sqrt[3]{24} \times \sqrt[3]{9} = \sqrt[3]{24 \times 9} = \sqrt[3]{2^3 \times 3^3} = 6 \\ \sqrt{80} = \sqrt{16 \times 5} = 4\sqrt{5} \\ \frac{2 - \sqrt{5}}{2 + \sqrt{5}} \times \frac{2 - \sqrt{5}}{2 - \sqrt{5}} = \frac{4 + 5 - 4\sqrt{5}}{4 - 5} = 4\sqrt{5} - 9 \\ \Rightarrow \sqrt[3]{24} \times \sqrt[3]{9} + \frac{2 - \sqrt{5}}{2 + \sqrt{5}} - \sqrt{80} = 6 + 4\sqrt{5} - 9 - 4\sqrt{5} \\ = 6 - 9 = -3$$

۱۰۶- گزینهی «۱»

(آمار و مدل سازی، فصل سوم، متغیرهای تصادفی)

قطر تنه ی درختان یک باغ، متغیر کمی پیوسته است.

۱۰۷- گزینهی «۴»

(آمار و مدل سازی، فصل چهارم، دسته بندی داده ها و جدول فراوانی)

در دسته بندی داده ها در ۱۵ طبقه داریم:

$$\Rightarrow [74, 77]: \text{دسته ی چهارم}$$

$$[107, 110]: \text{دسته ی پانزدهم و } [65, 68]: \text{دسته ی اول}$$

بنابراین با فرض آن که کوچک ترین داده کران پایین دسته ی اول و بزرگ ترین

داده کران بالای دسته ی آخر باشد داریم:

$$R = 110 - 65 = 45$$

$$= \frac{45}{9} = 5 \text{ طول دسته در ۹ طبقه}$$

$$\Rightarrow [105, 110]: \text{دسته ی آخر در ۹ طبقه}$$

## ۱۱۴- گزینهی «۴»

(ریاضی پایه، فصل دوم، دنباله‌ی مساب)

$$S_5 = 60 \Rightarrow \frac{5}{2}(2a_1 + 4d) = 60 \Rightarrow$$

$$10a_1 + 20d = 120 \Rightarrow a_1 + 2d = 12$$

$$a_7 + a_9 = 3(a_1 + a_7 + a_9) \Rightarrow 2a_1 + 7d = 3(2a_1 + 3d)$$

$$\Rightarrow 2a_1 + 7d = 6a_1 + 9d \Rightarrow 4a_1 + 2d = 0$$

$$\begin{cases} a_1 + 2d = 12 \\ -4a_1 - 2d = 0 \end{cases} \Rightarrow -6a_1 = 12 \Rightarrow a_1 = -2 \xrightarrow{2a_1 + 2d = 0} d = 7$$

## ۱۱۵- گزینهی «۳»

(ریاضی پایه، فصل دوم، دنباله‌ی مثلثی)

$$\text{جمله‌ی } n \text{ ام دنباله‌ی مثلثی} = \frac{n(n+1)}{2} \Rightarrow \text{جمله‌ی چهاردهم} = \frac{14 \times 15}{2} = 105$$

## ۱۱۶- گزینهی «۲»

(ریاضی پایه، فصل سوم، لگاریتم)

$$\log \frac{x}{x-2} = \log(\sqrt{3})^2 + \log 8^{\frac{1}{2}} \Rightarrow \log \frac{x}{x-2} = \log 3 \times 2$$

$$\Rightarrow \frac{x}{x-2} = 6 \Rightarrow x = 6x - 12 \Rightarrow 5x = 12 \Rightarrow x = 2.4$$

## ۱۱۷- گزینهی «۴»

(ریاضی پایه، فصل چهارم، رشد و زوال)

۶۰ ماه ۵ سال

$$A_t = A_0(1+r)^t, r = \frac{0.24}{12} = 0.02 \text{ ماه در}$$

$$\Rightarrow A_{60} = A_0(1+0.02)^{60} \Rightarrow \frac{A_{60}}{A_0} = (1.02)^{60} \Rightarrow \log \frac{A_{60}}{A_0} = 60 \times \log 1.02$$

$$\Rightarrow \log \frac{A_{60}}{A_0} = 60 \times \log \frac{1.02}{1.00} = 60 \times (2/0.86 - 2) = 60 \times 0.0086 = 0.516$$

$$\Rightarrow 2 + \log \frac{A_{60}}{A_0} = 2 + 0.516 \Rightarrow \log 1.02 + \log \frac{A_{60}}{A_0} = \log 328$$

$$\Rightarrow \log 1.02 \times \frac{A_{60}}{A_0} = \log 328 \Rightarrow \frac{A_{60}}{A_0} = \frac{328}{1.02} = 3/28$$

## ۱۱۸- گزینهی «۲»

(ریاضی پایه، فصل چهارم، بهینه‌سازی)

تعداد قطعه x

$$y = 450 - 5(x - 80)$$

$$\text{درآمد} = x \times y = 450x - 5(x^2 - 80x) \Rightarrow \text{درآمد} = -5x^2 + 850x$$

$$x_{\max} = -\frac{b}{2a} = \frac{-850}{-10} = 85 \Rightarrow y = 450 - 5 \times 5 = 425$$

$$\Rightarrow \text{درآمد} = 85 \times 425 = 36125$$

## ۱۱۹- گزینهی «۱»

(ریاضی پایه، فصل پنجم، احتمال)

$$\text{تخمین احتمال} = \frac{8}{50} = \frac{4}{25}$$

$$\text{احتمال نظری} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$$

$$\frac{1}{6} - \frac{4}{25} = \frac{25-24}{150} = \frac{1}{150}$$

## ۱۲۰- گزینهی «۳»

(ریاضی پایه، فصل پنجم، احتمال)

$$n(S) = 10 \times 10 = 100$$

$$\left. \begin{array}{l} P(A) = \frac{1}{2} \text{ احتمال آن که قرمبی } A \text{ روی ناحیه‌ی فرد باشد.} \\ P(B) = \frac{3}{5} \text{ احتمال آن که قرمبی } B \text{ روی ناحیه‌ی فرد باشد.} \end{array} \right\} \begin{array}{l} A \text{ و } B \text{ مستقل اند} \\ \rightarrow P(A \cap B) = \frac{1}{2} \times \frac{3}{5} = \frac{3}{10} \end{array}$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{1}{2} + \frac{3}{5} - \frac{3}{10} = \frac{5+6-3}{10} = 0.8$$

## اقتصاد

## ۱۲۴- گزینهی «۱»

(اقتصاد چیست؟ و آشنایی با شاخصهای اقتصادی، صفحههای ۱۵، ۱۶، ۲۰، ۲۳ تا ۲۵)

(۲۹ و ۳۰)

الف) میزان تولید کالا و خدمات در هر جامعه، به نوعی نشان‌دهنده‌ی قدرت اقتصادی آن جامعه و سطح زندگی مردم است.

ب) درآمد ملی دربرگیرنده‌ی مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب اعضای جامعه می‌شود. این درآمدها عبارتند از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسات می‌شود.

ج) کالاهایی را که تولیدکنندگان تولید و به بازار عرضه می‌کنند یا مصرف‌کنندگان می‌خرند و به مصرف می‌رسانند: کالای نهایی کالاهایی را که تولیدکنندگان آن‌ها را خریداری می‌کنند و برای تولید کالاهای دیگر مورد استفاده قرار می‌دهند: کالای واسطه‌ای

د) تولید ملی دربرگیرنده‌ی همه‌ی فعالیت‌های تولیدی است که توسط یک ملت در یک سال انجام می‌گیرد، خواه در کشور خودشان ساکن باشند یا در خارج از کشور.

هـ) هزینه‌های استهلاک: قسمتی از تولید جامعه که صرف جای‌گزینی سرمایه‌های فرسوده می‌شود.

و) روش تولید یا روش ارزش‌افزوده: برای محاسبه‌ی ارزش کل تولید کالاها و خدمات نهایی می‌توان ارزش‌افزوده‌ها را با هم جمع کرد.

(بازار، صفحههای ۱۴۵ تا ۱۴۹ و ۱۵۲)

## ۱۲۵- گزینهی «۴»

الف) نحوه‌ی تصمیم‌گیری و اقدام تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی با عنوان «رفتار اقتصادی» شناخته می‌شود.

ب) انگیزه‌ی مصرف‌کنندگان از خرید کالاها، رفع نیاز است.

ج) با کاهش قیمت یک کالا، میزان مصرف یا خرید آن از سوی مصرف‌کنندگان افزایش می‌یابد.

د) قیمت یک کالا با میزان تولید و عرضه‌ی آن از سوی تولیدکنندگان رابطه‌ی مستقیم دارند.

هـ) در حالت کمبود (فزونی تقاضا بر عرضه) قیمت بالا می‌رود و فاصله‌ی بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد.

## ۱۲۱- گزینهی «۲»

(اقتصاد چیست؟، صفحههای ۴، ۸، ۱۱، ۱۲ و ۱۳)

الف) تنها قسمت الف در گزینهی «۲» نادرست است.

به یقین ملاک بهترین بودن این است که با استفاده از این منابع بتوان بیش‌ترین میزان تولید را به‌دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.

ب) برای تحقق این امر لازم است سرمایه‌گذاری‌های عظیمی برای تأسیس نهادهای فرهنگی صورت پذیرد.

ج) باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه‌ی یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کرد.

د) نیازهای انسان از طریق مصرف محصولات مختلفی که تولیدکنندگان آن‌ها را تولید و عرضه می‌کنند، برطرف می‌شود.

هـ) ابزارهای خاص و انجام آزمایشات در فضایی خاص، از موارد مشترک در روش مطالعه‌ی دانشمندان علوم مختلف نیست.

و) آنچه انسان در مقابل پول خریداری می‌کند و به‌وسیله‌ی آن نیازهایش را برطرف می‌سازد، فقط در اشیای فیزیکی خلاصه نمی‌شود. (خدمات)

## ۱۲۲- گزینهی «۱»

(آشنایی با شاخصهای اقتصادی، صفحههای ۲۳ تا ۲۵)

= تولید ناخالص ملی

سه‌م تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند + تولید خارجیان مقیم کشور - تولید ناخالص داخلی

میلیارد ریال  $10 = x \Rightarrow x = 265 - 255 = 10 \Rightarrow x = 250 - 255 = 5$

## ۱۲۳- گزینهی «۳»

(تولید، صفحههای ۳۵، ۳۸ و ۱۴۳)

الف) عامل «سرمایه»: انسان برای بهره‌برداری از منابع طبیعی به ابزار و تجهیزات نیازمند است. این ابزار و تجهیزات در واقع حاصل کار گذشته‌ی انسان‌هاست.

ب) فعالیت دو گروه تولیدکنندگانی که محصولاتشان به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم به مصرف مردم می‌رسد، به نوعی مکمل هم است.

ج) قسمت «ج» در گزینهی «۳» بیانگر درآمد است نه هزینه‌ی تولید.

د) قیمت سرمایه که به صاحبان آن تعلق می‌گیرد، سود است.

## ۱۲۶- گزینهی «۳»

(دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

اهداف اقتصادی دولت در عرصه‌ی اقتصاد:

۱- اشتغال کامل

۲- ثبات قیمت‌ها

۳- رشد و توسعه‌ی اقتصادی - بررسی تجربه‌ی توسعه در کشورهای پیشرفته (نه در حال توسعه) نشان می‌دهد که دولت‌ها در حرکت این گونه جوامع به سمت توسعه‌یافتگی تأثیر بسزایی داشته‌اند.

۴- بهبود وضع توزیع درآمد.

## ۱۲۷- گزینهی «۴»

(پدیده، صفحه‌ی ۸۶)

میلیارد ریال  $70 = \frac{840}{12} = \frac{\text{بهای کالای سرمایه‌ای}}{\text{عمر مفید آن}} = \text{هزینه‌ی استهلاک}$

میلیارد ریال  $100/8 = 840 \times \frac{12}{100} = \text{میزان افزایش بهای کالا}$

میلیارد ریال  $940/8 = 840 + 100/8 = \text{بهای جدید کالای سرمایه‌ای}$   
میلیون ریال  $940,800 =$

= هزینه‌ی استهلاک سالانه با احتساب قیمت جدید کالا

میلیون ریال  $78,400 = \frac{940,800}{12}$

= مجموع هزینه‌ی استهلاک سه سال آخر (با احتساب قیمت جدید کالا)

میلیون ریال  $235,200 = 78,400 \times 3$ 

## ۱۲۸- گزینهی «۲»

(مفاهیم و معیارهای توسعه، صفحه‌ی ۹۶)

| گروه کشورها                                          | درصد نرخ بی‌سوادی بزرگسالان | نرخ مرگ و میر نوزادان (در هر ۱۰۰۰ نفر) | امید به زندگی در بدو تولد |
|------------------------------------------------------|-----------------------------|----------------------------------------|---------------------------|
| ۵۰ کشور در حال توسعه (با پایین‌ترین سطح درآمد سرانه) | بیش از ۳۵ درصد              | بیش از ۱۰۰                             | کمتر از ۵۰ سال            |
| ۲۲ کشور توسعه‌یافته                                  | کمتر از ۱ درصد              | کمتر از ۶                              | بیش از ۷۸ سال             |

## ۱۲۹- گزینهی «۱»

(توزیع درآمد و فقر، صفحه‌ی ۱۰۰)

در هر جامعه با توجه به شرایط اقتصادی، عادت‌های مصرفی و سلیقه‌ی مردم می‌توان حداقل درآمد را برای تأمین نیازهای اولیه و سطح زندگی متعارف محاسبه کرد و آن را معیار تعیین «خط فقر» در آن جامعه قرار داد.

## ۱۳۰- گزینهی «۴»

(بانک، صفحه‌ی ۱۳۸)

از جمله وظایف بانک مرکزی:

نگهداری ذخایر قانونی و موجودی نقدی بانک‌های تجاری

## ۱۳۱- گزینهی «۴»

(پول، صفحه‌های ۱۱۹، ۱۲۰ و ۱۲۴)

واحد  $1200 = 1800 \times \frac{2}{3} = \text{ارزش مسکوکات}$ 

= میزان نقدینگی

میزان سپرده‌های غیردیداری + میزان سپرده‌های دیداری + میزان مسکوکات + میزان اسکناس‌ها

واحد  $4000 = 1800 + 1200 + 1000 = \text{میزان نقدینگی}$ 

میزان سپرده‌های دیداری (جاری) + میزان مسکوکات + میزان اسکناس‌ها = حجم پول

واحد  $3280 = 1800 + 1200 + 280 = \text{حجم پول}$ واحد  $1000 = \text{میزان سپرده‌ی غیردیداری} + \text{میزان سپرده‌ی دیداری}$  $280 + 1000 = \text{میزان سپرده‌ی غیردیداری}$ واحد  $720 = \text{میزان سپرده‌ی غیردیداری}$ 

سپرده‌ی پس‌انداز + سپرده‌ی مدت‌دار = میزان سپرده‌ی غیردیداری

 $720 = 340 + \text{سپرده‌ی پس‌انداز}$ واحد  $380 = \text{سپرده‌ی پس‌انداز}$ 

## ۱۳۲- گزینهی «۲»

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۲۶، ۱۶۲، ۱۶۷)

الف) مشکلات مبادله‌ی پایاپای

۱- عدم تمایل هم‌زمان دو طرف به مبادله

۲- نبودن یک معیار سنجش ارزش

۳- نبود وسیله‌ی پس‌انداز فردی

ب) آمریکا بعد از جنگ جهانی دوم برای بازسازی اقتصادهای آسیب‌دیده‌ی کشورهای هم‌پیمان خود در اروپا مبالغ هنگفتی صرف کرد. این برنامه‌ی بازسازی به طرح یا برنامه‌ی مارشال معروف است.

ج) بانک مرکزی در حالت تورم، نرخ تنزیل مجدد را افزایش می‌دهد و در حال رکود از آن می‌کاهد.

د) کشورهای ترکیه، پاکستان و ایران در زمینه‌ی صنایع سبک و نیمه‌سبک صنعتی از فناوری بالایی برخوردارند.

## ۱۳۳- گزینهی «۳»

(تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۱۵۵ تا ۱۵۷)

تمامی گزینه‌ها به استثنای گزینه‌ی «۳» به منافع حاصل از تجارت بین‌الملل و نقش تجارت بین‌الملل در اقتصاد کشورها می‌پردازد.

## ۱۳۴- گزینهی «۲»

(بورس، صفحه‌های ۱۴۶ و ۱۴۸)

تهیه‌ی دستورالعمل اجرایی و مقررات ناظر بر انتشار اوراق مشارکت در ایران برعهده‌ی بانک مرکزی است.

## ۱۳۵- گزینهی «۲»

(آشنایی با برفی‌نهادها و مؤسسات مؤثر در اقتصاد جهان، صفحه‌ی ۱۶۲)

سازمان بین‌المللی توسعه در ۲۶ ژانویه سال ۱۹۶۰ میلادی به‌عنوان شعبه‌ی دیگری از بانک جهانی و به‌منظور رسیدگی به وضعیت بدهی کشورهای در حال توسعه تأسیس شد.

## زبان و ادبیات فارسی اختصاصی (کنکور ۹۳)

۱۳۶- گزینهی «۳»

(تاریخ ادبیات (۱)، صفحهی ۹۳)

در عصر عنصری، شاعران به جای آن که تجربیات و اندیشه‌های خود را در شعر بیاورند، سلیقه‌ی ممدوحان را در نظر می‌گرفتند.

۱۳۷- گزینهی «۱»

گرشاسپ‌نامه، اثر اسدی توسی، داستانی منظوم است مشتمل بر حدود نه هزار بیت.

۱۳۸- گزینهی «۲»

طبقات‌الصوفیه اصلاً توسط ابوعبدالرحمان سلمی نیشابوری (فوت: ۴۱۲ هـ.ق) نوشته شده است و خواجه عبدالله انصاری در قرن پنجم آن را در حلقه‌ی مریدان خود، املا می‌کرده است. درحالی‌که تذکرة‌الاولیای عطار، در سال‌های پایانی قرن ششم یا سال‌های آغازین قرن هفتم هجری تألیف شده است.

۱۳۹- گزینهی «۴»

«ویلیام بلیک» و «لرد بایرون»، از هنرمندان سرشناس مکتب رمانتیسیسم هستند.

۱۴۰- گزینهی «۳»

بوالو در کتاب فن شعر، می‌گوید: «عقل و منطق را دوست بدارید و بزرگ‌ترین زینت و ارزش اثر خود را از آن کسب کنید.»

۱۴۱- گزینهی «۴»

سید اشرف‌الدین گیلانی، عارف و میرزاده‌ی عشقی، از شاعران مردم‌پسند عصر بیداری هستند که به‌ترتیب در شهرهای قزوین، قزوین و همدان متولد شده‌اند.

۱۴۲- گزینهی «۴»

بعد از مشتاق، کانون شعر اصفهان به همت نشاط اصفهانی، گرم مانده بود. مجموعه‌ی آثار نشاط اصفهانی با عنوان «گنجینه‌ی نشاط» باقی مانده است.

۱۴۳- گزینهی «۴»

گذشت و تحمّل عقاید مخالف، توجه به حق به وجهی عارفانه، دعوت به انصاف و سعه‌ی صدر از جمله مضامین ترجیع‌بند هاتف هستند. اما در این ترجیع‌بند، احیای رسم مدیحه‌سرایی و روی آوردن به مسایل دینی دیده نمی‌شود.

۱۴۴- گزینهی «۱»

فدریکو گارسیا لورکا، با کتاب «شاعر در نیویورک» به سوررئالیسم روی آورد. معاصرانش وی را واپسین شاعر حماسه‌سرای اسپانیا دانسته‌اند.

۱۴۵- گزینهی «۲»

از آثار مهم یوسف ادریس، «حادثه‌ی شرف، پایان دنیا و خانه‌ای از گوشت» را می‌توان نام برد.

۱۴۶- گزینهی «۲»

سه تشبیه موجود در این بیت: خورشیدِ عارض / خورشیدِ عارض او تاب مرا چون ذره برده است. / بالای (قامت) سرکش او مرا چون سایه، پست کرده است.

ایهام: پست: (۱) خوار (۲) پایین

در این بیت، استعاره‌ی مصرّحه وجود ندارد و تاب بردن خورشید عارض و پست کردن بالای (قامت) سرکش، استعاره‌های مکنیه و تشخیص هستند.

۱۴۷- گزینهی «۳»

بیت هـ: سر در گریبان کشیدن شمع، استعاره‌ی مکنیه و تشخیص است.

بیت ب: گرداب: لف ۱، گردباد: لف ۲ / بر: نشر ۲، بحر: نشر ۱ (لف و نشر مشوّش)

بیت د: «مست هشیار» تناقض دارد.

بیت ج: اشاره به داستان کوه کندن فرهاد

بیت الف: «شعر تر» و «گذشتن گرم» حس آمیزی دارند.

۱۴۸- گزینهی «۱»

«سر در سرِ کاری کردن» کنایه از قصد انجام کاری کردن

بین «سر» و «هر» و «سر» و «سر» جناس وجود دارد.

منصور ایهام دارد: ۱- منصور حلاج ۲- پیروز

بیت اشاره به داستان منصور حلاج و به دار کشیدن وی دارد.

۱۴۹- گزینهی «۳»

بیت اشاره به داستان محمود ایاز دارد، اما لفّ و نشری در این بیت (در معنای واقعی لفّ و نشر) وجود ندارد؛ زیرا لطف و کرم هم معنی‌اند و جور و ستم نیز واژگانی مترادف‌اند.

البته گزینهی «۲» این سؤال نیز می‌تواند پاسخ باشد؛ زیرا در بیت این گزینه، تشبیهی به چشم نمی‌خورد. همچنین در این بیت،

شاعر در عین دانایی و آگاهی خود را به جهالت می‌زند؛ یعنی می‌داند که دل با تیر مژگان معشوق، خون‌آلود نشده و نخفته است، اما ابراز ناآگاهی می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهی «۱»: روز و شب: تضاد / رخ: لف ۱ و زلف: لف ۲ ؛ روز: نشر ۱ و شب: نشر ۲

گزینهی «۴»: «بازار محبت» اضافه‌ی تشبیهی است. / «سود بودن زیان» نیز تناقض دارد.

۱۵۰- گزینهی «۲»

«سر» مجاز از فکر و اندیشه، با علاقه‌ی محلیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهی «۱»: «گل» مجاز از بهار با علاقه‌ی جزئیه است.

گزینهی «۳»: «بناگوش» مجاز از مو با علاقه‌ی محلیه است.

گزینهی «۴»: «خون» مجاز از کشتن با علاقه‌ی لازمیه است.

۱۵۱- گزینهی «۱»

«دعوی» و «بی‌معنی» واژگان قافیه و مصوّت بلند «ی»، حرف قافیه است. مصوّت بلند «ی» به‌تنهایی اساس قافیه قرار نمی‌گیرد لذا قافیه‌ی این بیت، نادرست و معیوب است.

سراسری انسانی

کنکور ۹۳

۱۵۲- گزینهی «۴»

قافیه در بیت این گزینه، (همرهی و نمی‌دهی: واژگان قافیه / «ـَ هـ»: حرف اصلی قافیه + «ی»: حرف الحاقی)، مطابق قاعدهی «۲» و در سایر ابیات، مطابق قاعدهی «۱» است.

۱۵۳- گزینهی «۲»

|     |   |    |     |   |   |    |    |
|-----|---|----|-----|---|---|----|----|
| دعـ | و | ی  | عشـ | ق | ز | هر | بـ |
| دس  | ت | بر | سر  | ز | د | نز | هر |
| ـ   | ـ | ـ  | ـ   | U | U | ـ  | ـ  |

|    |   |    |    |    |    |
|----|---|----|----|----|----|
| هـ | و | سی | می | عـ | ید |
| مـ | گ | سی | می | عـ | ید |
| U  | U | ـ  | ـ  | ـ  | ـ  |

۱۵۴- گزینهی «۳»

وزن بیت این گزینه مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلن است.

|    |     |   |    |   |   |    |    |
|----|-----|---|----|---|---|----|----|
| هـ | زا  | ر | عق | ل | ء | دب | دا |
| ک  | نون | ک | مس | ت | خ | را | بم |
| U  | ـ   | U | ـ  | U | U | ـ  | ـ  |

|   |    |   |    |    |   |
|---|----|---|----|----|---|
| ش | تم | م | نی | خا | ج |
| ص | لا | ح | بی | ء  | د |
| U | ـ  | U | ـ  | U  | U |

۱۵۵- گزینهی «۱»

در این بیت، اختیار شاعری «بلند تلفظ کردن مصوّت کوتاه» وجود ندارد.

|    |   |    |    |    |    |    |     |
|----|---|----|----|----|----|----|-----|
| طر | ف | ک  | رم | ز  | کس | نـ | بسـ |
| گر | ج | سـ | خن | هـ | می | بـ | رد  |
| ـ  | U | U  | ـ  | U  | ـ  | U  | ـ   |

|     |   |   |    |   |     |   |    |
|-----|---|---|----|---|-----|---|----|
| تین | د | ل | پر | ء | میـ | د | من |
| قصـ | ص | ی | من | ب | هر  | ط | رف |
| ـ   | U | U | ـ  | U | ـ   | U | ـ  |

وزن بیت، «مفعّلن مفاعِلن // مفعّلن مفاعِلن» است.

۱۵۶- گزینهی «۴»

|    |   |    |    |    |     |   |
|----|---|----|----|----|-----|---|
| بو | ی | ت  | می | شـ | نیـ | د |
| دا | د | ند | سا | قـ | یا  | ن |
| ـ  | ـ | U  | ـ  | U  | ـ   | U |

|    |    |    |    |    |   |    |
|----|----|----|----|----|---|----|
| مُ | بر | یا | د  | رو | ی | تُ |
| ط  | رب | یک | دُ | سا | غ | رم |
| U  | ـ  | ـ  | U  | ـ  | U | ـ  |

وزن این بیت، «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن (مضارع مثنی اُخرب مکفوف محذوف)» است.

۱۵۷- گزینهی «۱»

|     |    |    |     |   |     |
|-----|----|----|-----|---|-----|
| بر  | کن | ز  | خا  | ب | غف  |
| ونـ | در | جـ | هان | ب | چشـ |
| ـ   | ـ  | U  | U   | ـ | U   |

|    |    |    |    |
|----|----|----|----|
| لت | پو | را | سر |
| م  | خـ | رد | بن |
| U  | U  | ـ  | ـ  |

وزن این بیت، «مفعول فاعلات مفاعیلن» است.

۱۵۸- گزینهی «۲»

در این بیت، شاعر، از دستِ بیدادهای معشوق ناله سر داده و از این که کسی به فریاد او نمی‌رسد، زبان به شکوه گشوده است.

۱۵۹- گزینهی «۳»

تی اس الیوت، منتقد مکتب زیبایی شناسی، شعر را به عنوان یک پدیده‌ی مستقل به کار می‌گیرد و معتقد است شاعر در سرودن شعر، از هیجانات و شخصیت خود می‌گریزد.

۱۶۰- گزینهی «۳»

بیت این گزینه و بیت صورت سؤال، هر دو بر این مفهوم تأکید می‌کنند که در میان عاشقان حقیقی و اهل دل، غنی و فقیر یکسان هستند و در عالم عشق، تفاوت‌های مادی، رنگ می‌بازند.

۱۶۱- گزینهی «۱»

ترجمه آیه‌ی شریفه‌ی صورت سؤال: «اگر دست از مخالفت برنداری، تو را سنگسار خواهیم کرد.» که دلالت دارد بر این‌که وقتی پدر حضرت ابراهیم (ع) در برابر استدلال‌های قاطع وی، پاسخی نداشت، شروع به پرخاشگری و تهدید وی نمود. این مفهوم در بیت گزینه‌ی «۱» نیز مشهود است.

۱۶۲- گزینهی «۲»

در بیت دوم صورت سؤال: شاعر می‌گوید: هر خشتی که از دیوار برمی‌کنم، باعث می‌شود که زودتر به آب حیات برسیم. یعنی برجای گذاشتن تعلّقات مادی و دنیوی سبب می‌شود که سبک‌بارتر شویم و زودتر به سرمنزل مقصود برسیم. گزینه‌ی «۱»: رخت و لباس (مادیّات) را رها کن تا سبک‌تر شوی و زودتر به منزل مقصود برسی. گزینه‌ی «۳»: این تیره‌دشت (جهان فانی)، دوزخ گوگرد شد، خوشا به حال کسی که بارش سبک‌تر است و زودتر عبور می‌کند.

گزینه ی «۴»: خوشا به حال کسی که بارش سبک تر است زیرا در میان این بیابان تار (جهان مادی) زودتر به مقصد می رسد. که همگی با ابیات صورت سؤال هم مفهوم هستند. اما گزینه ی «۲» می گوید: فرد سبک بار (کسی که کفه ی اعمال وی سبک و اندک است)، ابتدا شاد و خوشحال است اما در پایان، بهره ی وی تنها اندوه و ناراحتی است که با ابیات سایر گزینه ها و ابیات صورت سؤال اشتراک مفهومی ندارد.

## ۱۶۳- گزینه ی «۴»

مفهوم بیت صورت سؤال: خط و خالها، فهرست دفتر حسن و جمال تو هستند که در پس پرده ی اجمال آنها، تفصیلها و شرح های بسیاری نهفته است. در واقع، مفهوم بیت این است که حسن و جمال خداوند در عالم خلقت پدیدار شده است که این مفهوم، در بیت این گزینه نیز به چشم می خورد.

## ۱۶۴- گزینه ی «۲»

مفهوم ابیات گزینه های «۱»، «۳» و «۴»: توصیه گذراندن عمر در خوشی و شادمانی و استفاده از داشته های خود و عدم برجای گذاشتن آنها برای دیگران و بازماندگان است؛ چراکه بر جای گذاشتن اموال و داشته های خود برای دیگران، نه تنها فایده ای دربر ندارد بلکه دلالت بر بی خردی می کند.

اما بیت گزینه ی «۲»: توصیه بر قناعت و نکوهش آزمندی را بیان می کند.

## ۱۶۵- گزینه ی «۳»

مفهوم عبارت سؤال و بیت این گزینه: در جهان خلقت و در آفرینش کیهان، هیچ خطایی صورت نگرفته است و همه چیز در نهایت کمال و غایت بی نقصی آفریده شده است. گزینه ی «۱»: تو (انسان) اندازه دو جهان قرب و منزلت داری، ولی خود را گرمی نمی داری، سروری جهان از آن توست. گزینه ی «۲»: در عالم عشق، همه برابرند. گزینه ی «۴»: من پای بند جسم و تن شده ام، درحالی که همراه کاروان جان هستم.

## عربی اختصاصی

## ۱۷۲- گزینهی «۴»

حرکت گذاری درست همی عبارت چنین است:

«لَقَدْ غَزَاَ الْمُسْلِمُونَ مَدِينَةَ سَمَرْقَنْدَ أَيَّامَ خِلَافَةِ الْأُمَوِيِّينَ مِنْ غَيْرِ  
إِنْذَارٍ مُسَبِّقٍ.»

«المسلمون»: فاعل و مرفوع بإعراب فرعی «واو»/«مدینة»: مفعول به و منصوب/«سمرقند»: مضاف الیه و مجرور بإعراب فرعی فتحه «-» (زیرا غیرمنصرف است.)/«أیام»: مفعول فیه و منصوب/«خلافه»: مضاف الیه و مجرور/«الأمویین»: مضاف الیه و مجرور بإعراب فرعی «ی»/«من»: من الحروف الجارة/«غیر»: مضاف الیه و مجرور/«إنذار»: مضاف الیه و مجرور/«مُسَبِّقٍ»: نعت و مجرور بالتبعية من المنعوت «إنذار»

## ۱۷۳- گزینهی «۴»

حرکت گذاری درست همی عبارت چنین است:

«الْتَّمِيزُ إِسْمٌ مَنْصُوبٌ يَرْفَعُ الْإِبْهَامَ عَمَّا جَاءَ قَبْلَهُ مِنْ نَسْبَةٍ، وَيُسَمَّى تَمِيزٌ نَسْبَةً.»  
«الْتَّمِيزُ»: مبتدا و مرفوع/«إِسْمٌ»: خبر و مرفوع/«منصوب»: نعت و مرفوع بالتبعية من منعوته/«يرفع»: فعل مضارع مرفوع، مبني للمعلوم/«الإبهام»: مفعول به لفعل «يرفع» و منصوب/«عَمَّا» (عَنْ + ما): جار و مجرور/«جاء»: فعل ماضٍ للغائب/«قَبْلَهُ»: مفعول فیه و منصوب/«من»: حرف الجرّ/«نَسْبَةٍ»: مجرور بحرف جرّ/«يُسَمَّى»: فعل مضارع مرفوع، مبني للمجهول/«تَمِيزٌ»: نائب الفاعل و مرفوع/«نَسْبَةٍ»: نعت و مرفوع بالتبعية من منعوته «تَمِيز»

## ۱۷۴- گزینهی «۱»

تشریح گزینه های دیگر:

گزینهی «۲»: «فاعله ضمير «هي» المستتر» نادرست، فاعلش اسم ظاهر «الأنهار» است.

گزینهی «۳»: «مضاف الیه و مجرور» نادرست، فاعل و مرفوع است.

گزینهی «۴»: «مبتداء مؤخر» نادرست، فاعل است.

## ۱۷۵- گزینهی «۳»

تشریح گزینه های دیگر:

گزینهی «۱»: «مصدره: تزعیج» و «مضاف الیه» نادرست، از مصدر: انزعاج و نعت است.

گزینهی «۲»: «مشق و صفة مشبهة» و «مجرور بالفتحة» نادرست، جامد و مجرور بالكسرة است.

گزینهی «۴»: «منصرف» نادرست، غیرمنصرف است.

## ۱۶۶- گزینهی «۱»

«تُرْوَعْنِي»: مرا می ترساند (تروّع + ن) وقایه + ضمیر مفعولی «ی»/«هذه الليلة المظلمة»: این شب تاریک/«ما اروع»: چه ترسناک است (اسلوب تعجب)/«ظلامها»: تاریکی اش، تاریکی آن

## ۱۶۷- گزینهی «۴»

«لاتكن»: مباش («لا»ی نهی + فعل مضارع)/«ممن»: از کسانی که/«يعيشون»: زندگی می کنند/«فی الدنيا»: در دنیا/«متشائمين»: بدبینانه (حال)/«لأنهم»: زیرا آن ها/«ضيقون»: سخت می گیرند/«على أنفسهم»: بر خود، بر خودشان/«على الآخرين»: بر دیگران/«عبثاً»: بیهوده (حال)

## ۱۶۸- گزینهی «۴»

ترجمه درست این عبارت: «تزدیک است که کارگر جامعه را به خود کفایی برساند.»

## ۱۶۹- گزینهی «۲»

معنا و مفهوم عبارت این گزینه: «بار سنگینی است بر حیات، انسانی که زندگی را بار سنگینی بیندارد!» که با عبارت فارسی ارتباط مفهومی ندارد. تشریح گزینه های دیگر: گزینهی «۱»: معنا و مفهوم عبارت: «مال و خانواده، امانتی بیش نیستند و چاره ای نیست که روزی باید امانت را پس داد.» که با مفهوم عبارت فارسی، یکی است.

گزینهی «۳»: معنا و مفهوم عبارت: «مروارید در صدف ساکن نمی شد اگر در آن به خواری می نگریست» که با مفهوم عبارت فارسی، یکی است.

گزینهی «۴»: معنا و مفهوم عبارت: «دنیا را رها کن چرا که از عادت های او خوار کردن، والا و بالا بردن از خواری است.» که با عبارت فارسی، هم مفهوم است.

## ۱۷۰- گزینهی «۱»

«الظَّالَمُ»: ظالم/«أولاً»: ابتدا/«نفسه»: خود/«بظلمه»: به بیداد خویش/«يموت»: می میرد (يقتل) به معنای «می کشد» و نادرست است./«كما»: همان طور که/«يهدم»: ویران می کند/«على رأسه»: بر سر خود

## ۱۷۱- گزینهی «۱»

«لا تفكر»: میندیش/«فی هذا»: به این/«أبدأً»: هرگز/«بأنتي ماذا لا أملك»: که من چه چیز را مالک نیستم، چه ندارم

## ۱۷۶- گزینهی «۲»

در این عبارت، «قطیرات» (مفرد: قَطِير) اسم مصغّر و «هائیة» اسم منسوب است.

## ۱۷۷- گزینهی «۴»

در این گزینه، بین «الطالبات» که فاعل است و فعل «حَضَرَتْ» با جار و مجرور «فی المدرسة» فاصله افتاده است بنابراین، فعل جایزالتأیث است و می تواند به صورت مذکر یعنی «حضر» نیز بیاید.

توضیح نکتهی درسی:

فعل در دو حالت واجبالتأیث و در غیر از این دو حالت جایزالتأیث است:

۱- فاعل، مؤنث حقیقی بوده و بدون فاصله از فعل، آمده باشد. (مانند گزینهی «۲»)

۲- فاعل، ضمیر مستتری باشد که به یک اسم مؤنث برگردد. (مانند گزینههای «۱» و «۳»)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینهی «۱»: فاعل فعل «تفوح» ضمیر مستتر «هی» است که به اسم مؤنث «رائحة» برمی گردد.

گزینه «۲»: فاعل «الطالبات» یک اسم مؤنث حقیقی است که بدون فاصله از فعل آمده است.

گزینهی «۳»: فاعل فعل «تربّی» ضمیر مستتر «هی» است که به اسم مؤنث «المعلّمة» برمی گردد.

## ۱۷۸- گزینهی «۳»

در این گزینه، عائد صله ضمیر مفعولی «ه» (طبخته) بوده که حذف شده است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینهی «۱»: ضمیر فاعلی مستتر «هی» در فعل «تساعد» عائد صلهی مذکور است.

گزینهی «۲»: ضمیر فاعلی بارز «و» در فعل «یجاهدون» عائد صلهی مذکور است.

گزینهی «۴»: ضمیر فاعلی مستتر «هو» در فعل «غرس» عائد صلهی مذکور است.

## ۱۷۹- گزینهی «۴»

در این گزینه، اسم «أقوی» خبر مفرد برای مبتدا «بعض» است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینهی «۱»: «من اشجع» جار و مجرور و خبر از نوع شبه جمله است.

گزینهی «۲»: «من ثقافتهم» جار و مجرور و خبر از نوع شبه جمله است.

گزینهی «۳»: «هناك» ظرف زمان و خبر مقدم از نوع شبه جمله است.

## ۱۸۰- گزینهی «۱»

در این گزینه، «كلّ» مفعول به برای فعل «نسی» است.

## ۱۸۱- گزینهی «۲»

در این گزینه، «مسرعةً» حال مفرد بر ذوالحال «الأم» است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینهی «۱»: «تکلیماً» مفعول مطلق نوعی و «قیحاً» صفت آن است؛ جملهی «یعف الله» نیز نمی تواند جملهی حالیه باشد.

گزینهی «۲»: «عشیه» مفعول مطلق نوعی و «الصابرین» مضاف إلیه است.

گزینهی «۴»: «حیاكة» مفعول به، «ظریفه» صفت آن، «أحياناً» و «لیلاً» مفعول فیه هستند.

## ۱۸۲- گزینهی «۱»

در این گزینه، فعل «كثّر» یک فعل متعدی است، بنابراین تمییز در اصل مفعول به بوده است. در سایر گزینه ها، فعل جمله، لازم بوده پس تمییز در اصل فاعل بوده است.

## ۱۸۳- گزینهی «۴»

در این گزینه، «غیر» نقش مستثنی تام دارد و منصوب است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینهی «۱»: «غیر» نقش فاعل دارد و مرفوع است.

گزینهی «۲»: «غیر» نقش فاعل دارد و مرفوع است.

گزینهی «۳»: «غیر» نقش فاعل دارد و مرفوع است.

## ۱۸۴- گزینهی «۳»

در این گزینه، «العالم» مشبه و «بحر» مشبه به است و ادات تشبیه و وجه شبه وجود ندارد پس تشبیه بلیغ است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینهی «۱»: در این عبارت تشبیه وجود ندارد.

گزینهی «۲»: تشبیه در این گزینه از نوع «مجمل» است: «الشهداء»: مشبه، «ك»: ادات، «قنادیل»: مشبه به

گزینهی «۴»: تشبیه در این گزینه از نوع «مؤكّد» است: «القرآن»: مشبه، «سفينة»: مشبه به، «فی النجاة»: وجه شبه

## ۱۸۵- گزینهی «۱»

در این گزینه، تقدیم خبر شبه جمله «عند» انجام شده که از ادات حصر است. توضیح نکتهی درسی:

دو نوع ادات حصر وجود دارد: ۱- تقدیم ۲- «إنّما»

تشریح گزینه های دیگر:

گزینهی «۲»: آمدن «لَ» بر سر خبر «إنّ» از ادات تأکید است نه ادات حصر.

گزینهی «۳»: آمدن «واو» قسم، اول جمله از ادات تأکید است نه ادات حصر.

گزینهی «۴»: «كلّ» از تأکیدات است نه حصریات!

## تاریخ

## ۱۹۳-گزینهی «۱»

(تاریخ (۲)، ایران از سقوط صفویه تا پایان حکومت زندیه، صفحه ۱۱۸)

نادرشاه افشار، با پی‌مهری نسبت به عالمان شیعه و هنرمندان، سبب مهاجرت گسترده‌ی آنان به عتبات عالیات و هند گردید.

## ۱۹۴-گزینهی «۴»

(تاریخ (۲)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران در دوران قاجار، صفحه ۱۵۳)

در نتیجه‌ی تأسیس دارالفنون و سپس تشکیل «دارالترجمه» به ریاست محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه، فن ترجمه گسترش پیدا کرد و آثار زیادی از زبان‌های اروپایی به فارسی ترجمه شد.

## ۱۹۵-گزینهی «۴»

(تاریخ (۲)، تدویم مبارزه علیه رژیم پهلوی (۱۳۵۶ - ۱۳۴۳ ش)، صفحه ۲۱۶)

اعضای حزب ملل اسلامی، با هدف برقراری حکومت اسلامی، به نبرد مسلحانه با رژیم شاه پرداختند.

## ۱۹۶-گزینهی «۲»

(تاریخ‌شناسی، زمان و اهمیت آن در تاریخ، صفحه ۱۸)

در گاه‌شماری هجری قمری، سال ۳۵۴ روز است و در سال‌های کیبسه ۳۵۵ روزه محاسبه می‌شود.

## ۱۹۷-گزینهی «۳»

(تاریخ‌شناسی، دنیای پر رمز و راز افسانه‌ها و حماسه‌ها، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

علاوه بر حضور فرهنگ شفاهی، عواملی چون گذشت زمان، تحول فرهنگ‌ها، اعمال سلیقه، نفوذ اغراض و اهداف و دخالت تعصبات اعتقادی و قومی، از مهم‌ترین عوامل دگرگونی اخبار و داستان‌ها در فرهنگ شفاهی و یا به عبارتی تبدیل رخدادهای تاریخی به افسانه‌ها هستند.

## ۱۹۸-گزینهی «۱»

(تاریخ‌شناسی، هنر و تاریخ، صفحه ۸۵)

زمان آفرینش کهن‌ترین نقاشی‌های شناخته‌شده، به حدود ۲۰ هزار سال قبل بازمی‌گردد. این آثار در دل تاریک‌ترین نقاط غارهایی مانند آلتامیرا در اسپانیا و لاسکو در فرانسه ترسیم شده‌اند.

## ۱۹۹-گزینهی «۴»

(تاریخ‌شناسی، ادبیات و تاریخ، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

به دو دلیل نمی‌توان منشآت را با اسناد تاریخی یکی دانست: ۱- نسخه یا اصل نامه‌ها در دست نیست و آنچه از این منشآت به ما رسیده، در چندین مرحله نسخه‌برداری شده است. ۲- زبان و بیان، یعنی وجه ادبی نامه، برای منشیان اهمیت خاصی داشته و تنها انتقال خبر تاریخی مد نظر نبوده است.

## ۲۰۰-گزینهی «۲»

(تاریخ‌شناسی، مورخان و تاریخ جهان، صفحه ۱۶۵)

تفاوت در سطح تمدن ملت‌ها، به هیچ‌وجه ناقض برابری انسانی نیست. تفاوت تا آن‌جا که باعث تحرک و تلاش گردد، مفید است اما وقتی که موجب تبعیض و سلطه‌جویی شود، همکاری انسانی و صلح و سازندگی را به جنگ و جدل تبدیل می‌کند.

## ۱۸۶-گزینهی «۳»

(تاریخ (۱)، تمدن در «میان دو رود»، صفحه ۱۶)

با مرگ حمورابی، شورش‌هایی در شهرهای میان دو رود رخ داد که نتیجه‌ی آن زوال حکومت اموری‌ها بود. عاقبت آشوری‌ها به قدرت رسیدند.

## ۱۸۷-گزینهی «۱»

(تاریخ (۱)، هفامنشیان، صفحه ۵۸)

در زمان اردشیر دوم، یونان که دچار ضعف و انحطاط شده بود، توسط فیلیپ مقدونی، حاکم مقدونیه فتح شد.

## ۱۸۸-گزینهی «۴»

(تاریخ (۱)، ساسانیان، صفحه ۸۴)

عصر ساسانی، به‌ویژه عصر انوشیروان، دوران شکوفایی فرهنگ و تمدن ایران باستان است.

## ۱۸۹-گزینهی «۲»

(تاریخ (۱)، ایران در قرون نخستین اسلامی (۲)، صفحه ۱۳۹)

در دوره‌ی سامانیان، بخارا از مراکز مهم ادب، علم و تمدن در جهان اسلام بود.

## ۱۹۰-گزینهی «۱»

(تاریخ (۱)، اروپا در قرون وسطا، صفحه ۱۷۶)

دوره‌ی قرون وسطا پس از انقراض روم غربی به دست اقوام مهاجم و تصرف شهر رم شروع شد. اقوام مهاجم، پس از برجای گذاشتن ویرانی‌های بسیار، «به روستائینی و زندگی در قلعه‌ها روی آوردند.» در نتیجه‌ی این حملات، بسیاری از دست‌آوردهای تمدنی مانند شهرنشینی، تجارت و مراکز علم و آموزش به‌دست فراموشی سپرده شد.

## ۱۹۱-گزینهی «۲»

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون جدید، صفحه ۹)

فلاسفه‌ی بزرگ اروپا چون «توماس هابز»، «رنه دکارت» و ...، دستگاه فلسفی خود را براساس «اعتبار بخشیدن به خرد و عقل انسانی» استوار ساختند. اینان خواستار آزادی اندیشه و خرد انسانی از قیدوبند سنن و عقاید پیشینیان، احکام کلیسایی و امر و نهی دولت‌ها بودند.

## ۱۹۲-گزینهی «۳»

(تاریخ (۲)، آفریقا و آمریکای لاتین در قرن نوزدهم؛ نبرد علیه استعمار، صفحه ۵۷)

«رایش دوم» و تأکید سؤال بر آن، در کتاب چاپ ۹۱ به بعد نیامده است و مربوط به چاپ‌های گذشته می‌باشد. البته با کمی دقت دانش‌آموزان می‌توانستند به سؤال پاسخ دهند زیرا در متن کتاب آمده: «پس از تشکیل امپراتوری آلمان، توازن قوا در اروپا به هم ریخت.» آلمان با اتکا به قدرت نظامی خود، به توسعه‌طلبی در اروپا پرداخت.» اما مهم‌ترین خواسته‌ی این کشور، داشتن مستعمره‌هایی در جهان بود.

## جغرافیا

## ۲۰۱- گزینهی «۱»

(مغرافیای (۱)، صفحه ۲۶)

کوهستان ها و جهت آن ها در تغییر دما و بارش در مناطق مختلف کشور اثر می گذارد و هر چند ایران در منطقه ی خشک و بیابانی جهان قرار گرفته است ولی کوه ها در تعدیل دما و افزایش بارش نقش مهمی دارند.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه های «۲»، «۳» و «۴» از عوامل مهمی هستند که تنوع آب و هوایی کشور را سبب شده اند.

## ۲۰۲- گزینهی «۲»

(مغرافیای (۱)، صفحه ۶۱)

جنگل ها و مراتع کشور از با ارزش ترین منابع ملی هستند. در گذشته، حدود ۱۱ تا ۱۸ درصد خاک کشور، پوشیده از جنگل بود که در حال حاضر این رقم به ۷/۴ درصد کاهش یافته است و در حال حاضر کل وسعت اراضی مرتعی کشور فقط ۹۰ میلیون هکتار است.

## ۲۰۳- گزینهی «۳»

(مغرافیای (۱)، صفحه ۱۱۸)

نواحی داخلی قاره ها که از دریاها و اقیانوس ها دورند، نسبت به سواحل، جمعیت کمتری دارند؛ زیرا امکانات تجارت، بازرگانی و دریانوردی ندارند.

توضیح نکته ی درسی:

نواحی دور افتاده چون به وسایل حمل و نقل و ارتباطات دسترسی ندارند، جمعیت پراکنده یا متفرق را به وجود می آورند.

تشریح گزینه های دیگر:

آب و هوای گرم و خشک، گزینه ی «۱»، کمبود معادن و منابع انرژی، گزینه ی «۲» و کمبود آب و خاک مناسب برای کشاورزی، گزینه ی «۴» از عواملی هستند که موجب تفرق و پراکندگی جمعیت می شوند و به آن ها «عوامل دافع جمعیت» گفته می شود.

## ۲۰۴- گزینهی «۲»

(مغرافیای (۱)، صفحه ۱۳۱)

وقتی روستاییان به شهرها مهاجرت می کنند، شغل خود را از یک کار کشاورزی به شغل غیر کشاورزی تغییر می دهند؛ بنابراین، تحولی در ساختار اشتغال کشور به وجود می آید. چون اغلب مهاجران از روستاها در سنین کار و فعالیت اند، بنابراین نیروی کار در روستاها کم می شود و جمعیت سالخورده یا درصد زنان در روستاها بیش تر می شود «نادرستی گزینه ی «۴» و به طور کلی، تولید محصولات کشاورزی در روستاها کاهش می یابد و کشورها مجبور به وارد کردن مواد غذایی می شوند.

توضیح نکته درسی:

به طور کلی مهاجرت ها هم در مکان مبدأ و هم در مکان مقصد می توانند بر افزایش یا کاهش جمعیت، ساختمان سنی جمعیت، نیروی کار، بیکاری، میزان دستمزدها و همچنین فرهنگ، نژاد و زبان اثر بگذارد.

## ۲۰۵- گزینهی «۴»

(مغرافیای (۱)، صفحه ۱۶۰)

با نگاهی به جدول شاخص های توسعه ی اقتصادی در برخی از کشورها در می یابیم که در سال ۱۹۹۵، به ترتیب کشورهای ژاپن، نروژ و زلاند نو بالاترین میزان «امید به زندگی» را داشته اند.

## ۲۰۶- گزینهی «۴»

(مغرافیای (۲)، صفحه ۲۷)

سواحل به صورت نواری در اطراف قاره های جهان قرار گرفته اند. پهنای سواحل در نواحی مختلف یکسان نیست. در مناطقی چون شرق قاره ی امریکا عرض سواحل بیش تر و در غرب این قاره عرض سواحل کم است «نادرستی گزینه ی الف». با نگاهی به نقشه ی پراکندگی سواحل در جهان می بینیم که سواحل شرقی و غربی قاره ی آفریقا نیز عرض کمتری نسبت به سواحل استرالیا دارند.

## ۲۰۷- گزینهی «۱»

(مغرافیای (۲)، صفحه ۶۸)

تپه های ماسه ای طولی یا «سیف»، از اشکال تراکمی فرسایش در نواحی بیابانی هستند. این تپه ها در جایی تشکیل می شوند که بادهای غالب از دو جهت عمود بر هم بوزند و برجستگی ماسه ای کناره های برخان را دچار کشیدگی کنند.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ی «۲»: اگر موانع سنگی منفرد در معرض سایش باد قرار گیرند، به شکل سندان کفافی یا قارچ در می آیند و ستونی را بر جای می گذارند.

گزینه ی «۳»: بسیاری از سطوح بیابانی از سنگ، قله سنگ و ریگ هایی که باد قادر به حمل آن ها نیست، پوشیده شده اند. به این سطوح سنگ فرش بیابانی یا رگ می گویند.

گزینه ی «۴»: یاردانگ ها از اشکالی هستند که به صورت کاوشی در نواحی بیابانی به وجود می آیند. یاردانگ ها دارای برجستگی هایی هستند که رأس آن ها مسطح، اما طرف رو به باد آن ها پر شیب و طرف دیگر آن ها کم شیب است.

## ۲۰۸- گزینهی «۱»

(مغرافیای (۲)، صفحه‌ی ۱۱۲)

برای تشخیص شهر از روستا ملاک‌های مختلفی وجود دارد که ملاک جمعیتی، متداول‌ترین آن‌ها است. این ملاک در نواحی مختلف متفاوت است. مثلاً در اسپانیا سکونتگاه‌هایی با ۱۰۰۰۰ نفر جمعیت، در دانمارک ۲۵۰ نفر، در ایرلند ۵۰۰ نفر، در فرانسه ۲۰۰۰ نفر و در ژاپن ۳۰۰۰ نفر شهر محسوب می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۳» و «۴» به ترتیب مربوط به ملاک‌های «خدمات و تسهیلات» و «ملاک اقتصادی» هستند.

## ۲۰۹- گزینهی «۳»

(مغرافیای (۲)، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۲۰، ۱۲۱ و ۱۲۳)

قاره‌ی آسیا با داشتن بیش‌ترین متروپل‌ها و مگالاپلیس‌ها مقام اول را در جهان دارد.

## ۲۱۰- گزینهی «۲»

(مغرافیای (۲)، صفحه‌ی ۱۲۶)

قدیمی‌ترین سندی که در آن به نام خلیج فارس اشاره شده، لوحی سفالین از پادشاهان آشور است که مربوط به ۶۰۰ سال قبل از میلاد است.

گزینه ی «۳»: در هنگام حفر کانال سویز سنگ نبشته‌ای از داریوش هخامنشی در مصر به دست آمد که مربوط به قبل از میلاد مسیح است که در آن خلیج فارس را به نام دریای پارس خوانده‌اند. گزینه ی «۴»: در کتاب حدود العالم، قدیمی‌ترین کتاب جغرافیایی به زبان فارسی که حدود هزار سال قبل آمده است: «خلیج فارس از حد پارس برگیرد، با پهنای اندک تا به حدود سند».

## ۲۱۱- گزینهی «۳»

(مغرافیای پیش‌دانشگاهی، صفحه‌ی ۲۱)

پژوهش‌های علی از نوع پژوهش‌های کاربردی‌اند؛ زیرا از نتایج آن‌ها برای جلوگیری از تکرار رویداد یا حادثه‌ی نامطلوب استفاده می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ی «۱»: از ویژگی‌های روش تفکر سیستمی آن است که در آن از روش‌های کمی و آماری بیش‌تر استفاده می‌شود تا پیش‌بینی و آینده‌نگری آسان‌تر و دقیق‌تری برای محیط و یا جوامع صورت گیرد.

گزینه ی «۲»: در پژوهش توصیفی پژوهشگر در پی یافتن پاسخ سؤال مربوط به چگونگی است و با بررسی وضعیت موجود، ویژگی‌ها و صفات پدیده و متغیر و ارتباط بین متغیرها را مشخص می‌کند.

گزینه ی «۴»: پژوهش بنیادی به منظور کشف اصول و قوانین کلی حاکم بر پدیده‌ها انجام می‌شود.

## ۲۱۲- گزینهی «۱»

(مغرافیای پیش‌دانشگاهی، صفحه‌های ۳۴ و ۴۴)

هر سانتی‌متر بر روی مقیاس ترسیمی داده شده، معادل صد کیلومتر (صد هزار متر) در روی زمین است. به عبارت دیگر مقیاس کسری آن ۱ بر روی ۱۰۰۰۰۰ است.

شروع طبقه‌بندی مقیاس این سؤال به صورت صدتایی (صد کیلومترا صد هزارمتر)، به روشنی نشان می‌دهد که این مقادیر در تقسیم‌بندی نقشه‌های کوچک مقیاس که مقادیر بالاتر از ۱۰۰۰۰۰ را در بر می‌گیرد و مربوط به نقشه‌ی قاره‌ها و کشورهای بزرگ می‌گنجد.

## ۲۱۳- گزینهی «۴»

(مغرافیای پیش‌دانشگاهی، صفحه‌ی ۸۵)

ماهواره‌ها می‌توانند انرژی پدیده‌هایی در ابعاد کوچک را روی سطح زمین ثبت کنند. به این پهنه‌ی اندازه‌گیری، یک پیکسل گویند.

توضیح نکته درسی:

هر چه اندازه‌ی یک پیکسل کوچک‌تر باشد، قدرت تفکیک تصویر آن بیش‌تر و پدیده‌های کوچک‌تری در آن قابل مشاهده و بررسی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ی «۲»: رادار در ارتفاع بالا می‌تواند به عنوان سکویی برای ارسال انرژی و دریافت بازتاب امواج ارسالی آن از سطح زمین عمل کند.

گزینه ی «۳»: وسیله‌ای که در ماهواره‌ها تابش‌های بازتابیده شده از یک پدیده را دریافت و ثبت می‌کند، «سنجنده» نام دارد.

## ۲۱۴- گزینهی «۲»

(مغرافیای پیش‌دانشگاهی، صفحه‌ی ۹۲)

فراوانی و حجم زیاد اطلاعات مورد نیاز برای برنامه‌ریزی‌ها «گزینه ی ۴» و نیز محدودیت ذهن انسان برای پردازش و نتیجه‌گیری از آن‌ها «گزینه ی ۱» از یک سو و سرعت زیاد پردازش داده‌ها به وسیله‌ی رایانه‌ها «گزینه ی ۳» از سوی دیگر، جغرافی‌دانان را به طراحی سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی وادار کرده است.

## ۲۱۵- گزینهی «۴»

(مغرافیای پیش‌دانشگاهی، صفحه‌ی ۱۱۴)

جغرافیا (با شناخت و ارزیابی منابع) و آمایش سرزمین با ساماندهی فعالیت‌ها ارتباط متقابل دارند.

توضیح نکته درسی:

هدف طرح آمایش سرزمین، توزیع مناسب جمعیت و فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی در سطوح محلی، منطقه‌ای و قاره‌ای است. مکان، بستر این طرح است که در دانش جغرافیا اهمیت بسیار دارد.

## علوم اجتماعی

## ۲۱۶- گزینهی «۲»

(جامعه‌شناسی (۱)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

در این مثال که یک تصادف رانندگی رخ داده است، جمع شدن افراد برای مشاهده‌ی صحنه‌ی تصادف یک کنش اجتماعی است زیرا کنش اجتماعی، کنشی است که با توجه به دیگران انجام می‌دهیم و نوعی از کنش انسانی است. (بنابراین تصادف نمی‌تواند کنش اجتماعی باشد.)

بی تفاوت نبودن چند نفر نسبت به فرد حادثه‌دیده یک ارزش اجتماعی است که افراد یک جامعه نسبت به آن گرایش و تمایل دارند. اما عمل کردن به آن، هنجار اجتماعی محسوب می‌گردد که در این مثال اقدام برای کمک به فرد آسیب‌دیده، هنجار تلقی می‌گردد.

شناسایی مقصر در صحنه‌ی حضور توسط پلیس، به کنترل اجتماعی اشاره دارد که در آن فرد نابه‌هنجار توسط نهاد رسمی پلیس شناخته و تنبیه می‌گردد.

## ۲۱۷- گزینهی «۳» (جامعه‌شناسی (۱)، تاریخچه‌ی جامعه‌شناسی، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

الف) جامعه‌شناسی تفهمی؛

۱) موضوع: کنش‌های اجتماعی انسان و رفتارهای معناداری که از طریق فهم و دریافت معانی آن‌ها شناخته می‌شوند.

۲) روش: اهمیت حس و تجربه به‌عنوان شاخص اصلی شناخت علمی و تأثیر فعال ذهن و عقل در جریان شناخت

۳) هدف: فهم پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل آن‌ها  
ب) جامعه‌شناسی پوزیتیویستی؛

۱) موضوع: جامعه و پدیده‌های اجتماعی مانند یکی از پدیده‌های اندام‌وار طبیعی

۲) روش: صرفاً حسی و تجربی

۳) هدف: شناخت پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل آن‌ها

## ۲۱۸- گزینهی «۴»

(جامعه‌شناسی (۱)، تاریخچه‌ی جامعه‌شناسی، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

جامعه‌شناسی از پایان قرن نوزدهم با توجه به تفاوت موضوع خود، از علوم طبیعی فاصله گرفت و طی قرن بیستم با توجه به تفاوت «روش» خود نیز به تدریج به روش‌های غیرتجربی اهمیت داد.

## ۲۱۹- گزینهی «۲»

(جامعه‌شناسی (۱)، پیامدهای جهان اجتماعی، صفحه‌ی ۶۵)

تا زمانی که یک جهان اجتماعی «از طریق مشارکت اجتماعی افراد» پابرجاست، پیامدهای ضروری و الزامی آن نیز باقی است. با تغییر جهان اجتماعی موجود و «برداشته‌شدن الزام‌های آن»، جهان اجتماعی جدیدی شکل خواهد گرفت و به دنبال آن، الزام‌های دیگری به وجود می‌آید که بر «فعالیت اجتماعی اعضای آن» تأثیر می‌گذارد.

## ۲۲۰- گزینهی «۱» (جامعه‌شناسی (۱)، شناخت اجتماعی، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۲)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: غلط (شناخت عمومی در برخی از فرهنگ‌ها مانع پیدایش یا بسط شناخت علمی می‌شود). - صحیح

گزینه‌ی «۲»: صحیح - غلط (شناخت علمی با روشن کردن خطاهای شناخت عمومی، به تدریج به عرصه‌ی فهم عرفی و عمومی وارد می‌شود).

گزینه‌ی «۳»: صحیح - صحیح

گزینه‌ی «۴»: غلط (شناخت عمومی به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که در آن وجود دارد، ممکن است بخشی از شناخت علمی یا همه‌ی آن را مورد حمایت قرار دهد). - غلط (شناخت علمی به دنبال کشف حقیقت است و درباره‌ی درست یا نادرست بودن یا حق و باطل بودن شناخت عمومی داوری می‌کند).

## ۲۲۱- گزینهی «۴» (جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۴، ۵۹، ۶۸ و ۱۰۴)

عبارت اول: صحیح

عبارت دوم: غلط (هر تغییری را که در زندگی اجتماعی رخ می‌دهد، نمی‌توان از نوع تغییر جهان اجتماعی دانست).

عبارت سوم: صحیح

عبارت چهارم: صحیح

## ۲۲۲- گزینهی «۱» (جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۹، ۹۶ و ۹۷)

عقل در دو معنای عام و خاص به کار می‌رود:

۱) عقل در معنای وسیع و عام: ابزاری برای هر نوع شناخت و تلاش علمی و ذهنی انسان

الف) ابزار شناخت امور کلی و غیرطبیعی

ب) ابزار شناخت حسی - تجربی

ج) ابزار شناخت عمومی و عرفی

۲) عقل در معنای خاص: تأملات فکری و فعالیت‌های روشمند علمی و ذهنی برای درک حقایق کلی

الف) عقل نظری: قوه‌ای که به شناخت هستی‌ها می‌پردازد و به کمک حس و با روش تجربی، هستی‌های طبیعی را می‌شناسد و به‌طور مستقل و با روش تجربی، احکام ریاضی و متافیزیکی را درمی‌یابد.

ب) عقل عملی: قوه‌ای است که باید‌ها و نبایدها و احکام ارزشی را می‌شناسد و درباره‌ی ارزش‌های فردی و اجتماعی داوری می‌کند.

## ۲۲۳- گزینهی «۲» (جامعه‌شناسی (۲)، هویت فردی و اجتماعی، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۳)

ابعاد روحی و روانی انسانی در وضعیت و خصوصیات جسمانی او اثر می‌گذارد. به همین دلیل برخی از مرض‌های جسمانی از طریق کمک گرفتن قوای روحی درمان می‌شود. «ما ضعف بدن عما قویت علیه النیة»

ب) تأثیر بدن و طبیعت بر جامعه و فرهنگ: محیط‌های جغرافیایی مختلف تأثیراتی در مناسبات و روابط اجتماعی می‌گذارند. در شرایط جغرافیایی نامناسب امکان شکل‌گیری زندگی اجتماعی وجود ندارد و در شرایط اقلیمی مختلف فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آید.

ج) تأثیر نفس بر جامعه و فرهنگ: خصوصیات روانی و اخلاقی انسان‌ها در جهان اجتماعی تأثیرگذار است. برخی از آدمیان به دلیل شایستگی‌های روحی و روانی خود، مسیر زندگی اجتماعی انسان‌ها را دگرگون می‌سازند؛ مانند امام خمینی که مسیر تاریخ جامعه‌ی ایران را دگرگون ساختند.

## ۲۲۴- گزینهی «۲»

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۸، ۵۷ و ۵۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: غلط (هویت فرهنگی جامعه تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش افراد جامعه باشند، دوام می‌آورد؛ در غیر این صورت نابود می‌شود). - صحیح

گزینه‌ی «۲»: صحیح - غلط (هویت فرهنگی به اقتضای بخش‌های مختلف اجتماعی فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی متفاوتی را پدید می‌آورد).

گزینه‌ی «۳»: غلط (هویت اجتماعی افراد همواره، در پرتو هویت فرهنگی جامعه شکل می‌گیرد). - صحیح

گزینه‌ی «۴»: صحیح - صحیح

## ۲۲۵- گزینه‌ی «۱»

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۵، ۲۹ و ۴۸)

حرمت ربا: در نهاد اقتصادی اسلامی، عدالت و قسط از ارزش‌های اصلی اقتصادی و حرمت ربا از قواعد و هنجارهای پذیرفته‌شده‌ی آن است.

- آشنا کردن افراد نسبت به حقوق دیگران: به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای تکوین و شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری است که از مصادیق آن، آشنا کردن افراد نسبت به حقوق دیگران است. (در صفحه‌ی ۲۰ کتاب جامعه‌شناسی ۱ نیز به آن اشاره شده است).

- تکاثر: عنصری باطل هم در فرهنگ آرمانی و هم در فرهنگ واقعی است.

- تقدس حیوانات در هندوستان: از جمله آداب و هنجارهایی است که درون فرهنگ آرمانی و واقعی جامعه‌ی هند وجود دارد.

## ۲۲۶- گزینه‌ی «۴»

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۸، ۶۵ و ۶۶)

خودباختگی فرهنگی: جامعه‌ی خودباخته به دلیل این که ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد و به روش تقلیدی عمل می‌کند، نه امکان تداوم و بسط فرهنگ گذشته‌ی خود را دارد و نه توان عبور و گذر از آن را و نه می‌تواند به فرهنگ دیگری که در مقابل او قرار گرفته و مبهوت آن شده است، ملحق شود.

از خود بیگانگی فطری: فرهنگ‌هایی که براساس فطرت انسانی شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های درستی برخوردار نیستند نمی‌گذارند انسان‌ها به تفسیر و شناختی صحیح از عالم و آدم نائل شوند. انسان در جهانی که به وسیله‌ی این فرهنگ‌ها ساخته می‌شود، از حقیقت خود و از حقیقت هستی دور می‌ماند.

تزلزل فرهنگی: تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که مبادی هویت‌ساز فرهنگ، یعنی عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌ها، ثبات و استقرار خود را در متن فرهنگ از دست بدهد.

## ۲۲۷- گزینه‌ی «۳»

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۳، ۸۱ و ۸۲)

برنامه‌ریزان فرهنگی جامعه تلاش می‌کنند از طریق «نهادهای فرهنگی» تعلیم و تربیت لازم را برای ورود «فرهنگ آرمانی» به عرصه‌ی «فرهنگ واقعی» فراهم آورند. نظام «اقتصادی» می‌تواند با

## ۲۲۸- گزینه‌ی «۱»

(علوم اجتماعی، جهان فرهنگی، صفحه‌های ۶ تا ۸)

جهان عینی پیش از انسان وجود داشته است و مستقل از خواست و اعتبار انسانی وجود دارد. متفکران مسلمان، این جهان را جهان تکوین می‌نامند و جهان طبیعت را بخشی از جهان عینی و تکوینی می‌دانند. برخی جهان عینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند و این جهان را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. این گروه، بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.

## ۲۲۹- گزینه‌ی «۴»

(علوم اجتماعی، فرهنگ‌های جهانی (۱)، صفحه‌های ۲ تا ۲۲)

موفقیت‌های استعمار، ناشی از پیشرفت در زمینه‌ی دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود. در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از ظرفیت‌هایی که در دوره‌ی نفوذ یا دوره‌ی استعمار نظامی و سیاسی خود ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره استفاده می‌کنند و برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته از کودتای نظامی استفاده می‌کنند. در استعمار نو، کشور استعمارگر اقتصادی با اتکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهادها و ساختارهای اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و با روش‌ها و سازوکارهای غیرمستقیم، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد. (در استعمار فرا نو بیش از آن که از ابزارهای نظامی و سیاسی یا اقتصادی استفاده شود، از ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی و علمی بهره می‌برد).

## ۲۳۰- گزینه‌ی «۳»

(علوم اجتماعی، عقاید و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه‌های ۳۵، ۴۵ و ۴۸)

فیلسوفان روشنگری با انکار ارزش علمی وحی، زمینه‌ی تکوین و پیدایش علم و دانش را پدید آوردند که مستقل از وحی و با صرف نظر از ابعاد متافیزیکی عالم، به تفسیر این جهان می‌پرداخت. اگر افرادی که در بستر فرهنگ دینی زندگی می‌کنند، دنیا را هدف برتر خود قرار داده باشند، از آشکار کردن آن پرهیز می‌کنند و رفتار دنیوی و غیرمعنوی خود را با پوشش‌های معنوی پنهان می‌کنند. (سکولاریسم پنهان) انقلاب فرانسه که ریشه در حرکت‌های فرهنگی دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد. نخستین انقلاب سیاسی لیبرال در تاریخ سیاسی جهان است.

## ۲۳۱- گزینه‌ی «۳»

(علوم اجتماعی، ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۳۳، ۵۴ و ۶۴)

هنگامی که جامعه‌ی جهانی عرصه‌ی حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد، نظام جهانی صحنه‌ی تعاملات، گفت‌وگوها یا برخورد‌های فرهنگی و تمدنی خواهد بود و در این صورت، چالش‌ها نیز از نوع چالش‌های بین فرهنگی و تمدنی خواهد بود. زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت قدرت‌های منطقه‌ای فئودال‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) شد.

کشورهای غربی برای تأمین منافع اقتصادی نیازمند درهم شکستن مقاومت‌های فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند بدین‌منظور، در نخستین مراحل از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری استفاده می‌کردند. انباشت ثروت و پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چند ملیتی و گسترش صنعت ارتباطات، از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.

۲۳۲- گزینه‌ی «۴» (علوم اجتماعی، ترکیبی، صفحه‌های ۸۲، ۸۴، ۸۶ و ۸۸)

مارکس قصد عبور از بنیان‌های نظری فرهنگ غرب را نداشت؛ بلکه در چارچوب همان مبانی به حل مسائل اجتماعی جامعه‌ی خود پرداخت.

۲۳۳- گزینه‌ی «۱» (علوم اجتماعی، ترکیبی، صفحه‌های ۶۷، ۹۰ و ۹۲)

اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد که بحران‌های اقتصادی، جنگ‌ها و جبهه‌بندی‌های درونی خود را با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی مدیریت می‌کنند. مرزهای جغرافیایی و سیاسی در این جهان کوچک فرو می‌ریزد و فرهنگ‌های جوامع غیرغربی بیش از گذشته در دسترس کسانی قرار می‌گیرند که مدیریت فرهنگی جهان را در خدمت کانون‌های قدرت و ثروت اعمال می‌کنند. (امپراطوری رسانه‌ای)

سرمایه‌داران با استفاده از ابزارها و اهرم‌هایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را از اصل نظام سرمایه‌داری به اقشار ضعیف و محروم و تولیدکنندگان خود انتقال می‌دهند. به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با مسأله‌ی فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه‌ی آن می‌افزاید.

۲۳۴- گزینه‌ی «۲»

(علوم اجتماعی، بحران‌های زیست‌محیطی، معرفتی و معنوی، صفحه‌های ۹۸ و ۹۹)

بحران معرفتی - علمی در جهان غرب هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و هم‌چنین وابستگی آن به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی آشکار شد. انکار و تردید در روشنگری به منزله‌ی انکار و تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن بود.

۲۳۵- گزینه‌ی «۲» (علوم اجتماعی، بیداری اسلامی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹ میلادی با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به‌وجود آمده بودند. انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ میلادی روسیه، انقلابی بود که با خصلت سکولار و دنیوی خود در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روشنگری مدرن عمل می‌کرد. انقلاب اسلامی ایران، از متن آرمان‌های معنوی و توحیدی جهان اسلام برای حفظ هویت اسلامی و برای تأمین حقوق از دست رفته‌ی امت اسلامی شکل می‌گرفت.

## فلسفه و منطق

## ۲۳۶- گزینهی ۱»

(منطق، چگونه تعریف می‌کنیم؟، صفحه‌ی ۶)

در «تصدیقات»، نوعی حکم و قضاوت وجود دارد و گاهی به جای کلمه‌ی «تصدیق»، از کلمات دیگری مانند «قضیه» و «جمله» نیز استفاده می‌کنیم.

## ۲۳۷- گزینهی ۲»

(منطق، چگونه تعریف می‌کنیم؟، صفحه‌ی ۱۱)

برخی از مفاهیم پیچیده‌اند و تسلط بر «قواعد منطق و تمرین و تجربه» در به کارگیری آن‌ها سبب می‌شود که انسان بتواند «به تدریج» به تعریف‌های نسبتاً جامعی برای این مفاهیم برسد.

## ۲۳۸- گزینهی ۱»

(منطق، اقسام ذاتی و عرفی (کلیات پنجگانه)، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

جنس‌الاجناس دیوار، جوهر است؛ زیرا دیوار ماده است و جنس‌الاجناس مکعب، مقدار (کم) است؛ زیرا مکعب یک مفهوم است. برخی از مفاهیم مانند «سفید بودن» در مکعب و دیوار مشترک‌اند که عرض آن نسبت به هر دو محسوب می‌شود.

## ۲۳۹- گزینهی ۳»

(منطق، اقسام تعریف، صفحه‌ی ۲۷)

تعریف «انسان» به «چیزی که می‌اندیشد» تعریف به حد ناقص است یعنی از ترکیب «جنس بعید و فصل» تشکیل شده است و تعریف «حرکت» به «انتقال مکانی» شرح لفظ است نه تعریف.

## ۲۴۰- گزینهی ۳»

(منطق، جایگاه قضیه در استدلال، صفحه‌ی ۳۳)

در قضیه‌ی حملی، صفتی یا حالتی از چیزی بیان می‌شود و همیشه محمول به موضوع حمل می‌شود و به آن نسبت داده می‌شود.

## ۲۴۱- گزینهی ۲»

(منطق، امکام قضایای مملی، صفحه‌ی ۵۱)

در عکس، آن‌جا که گاهی عکس مستوی درست و گاهی غلط است، باید بگوییم که عکس لازم‌الصدق ندارد.

## ۲۴۲- گزینهی ۱»

(منطق، استدلال (ترکیب قانونمند قضایا)، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

مقدمات استدلال، پیش‌دانسته‌هایی هستند که از راه‌ها و منابع گوناگونی حاصل می‌شوند و در استدلال مورد استفاده قرار می‌گیرند.

## ۲۴۳- گزینهی ۴»

(منطق، اقسام قیاس، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

نتیجه‌ی موجهی جزئی، همواره یا از شکل اول یا از شکل سوم (نادرستی گزینه‌های ۱ و ۲) به دست می‌آید نتایج حاصله از شکل دوم، همواره سالبه‌اند. شرایط انتاج شکل اول و سوم، به کلی بودن یکی از مقدمات دلالت دارد یعنی در شکل اول، حتماً کبرا باید کلی باشد و در شکل سوم حتماً یکی از دو مقدمه باید کلی باشند.

## ۲۴۴- گزینهی ۱»

(منطق، ممتزای استدلال (ماده)، صفحه‌ی ۸۳)

در برهانی آنی از معلول به علت پی برده می‌شود مثل این‌که از سرخ شدن کاغذ تورنسل (معلول) پی به اسیدی بودن محلول (علت) ببریم.

## ۲۴۵- گزینهی ۲»

(منطق، مغالطه، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

استدلال ذکر شده در صورت پرسش، یک نوع مغالطه است که به آن مغالطه‌ی ترکیب می‌گویند. توضیح نکته‌ی درسی:

مغالطه‌ی ترکیب: این مغالطه در جایی است که اجزا یا افراد یک مجموعه دارای وصفی باشند و حکم شود که کل آن مجموعه نیز دارای آن وصف می‌باشند. مانند مثال ذکر شده در صورت سؤال که اکسیژن از اجزای آب محسوب می‌شود.

## ۲۴۶- گزینهی ۴»

(فلسفه‌ی سال سوم، فلسفه چیست (۱)، صفحه‌ی ۲)

سوفیست‌ها معتقد بودند هر کس هر چه خودش بفهمد همان حقیقت و واقعیت است و برای حقیقت و واقعیت، ارزش و اعتباری جدا از ادراک آدمی قائل نبودند.

## ۲۴۷- گزینهی ۳»

(فلسفه‌ی سال سوم، فلسفه چیست (۲)، صفحه‌ی ۷)

مبحث شناخت، از مباحث مشترک بین فلسفه و روان‌شناسی است. این بحث در فلسفه از حقیقت ذهن آدمی و قواعد آن در شناخت عالم خارج سخن می‌گوید.

## ۲۴۸- گزینهی ۴»

(فلسفه‌ی سال سوم، شهید راه حکمت، صفحه‌ی ۳۷)

سقراط در مبارزه‌ی علمی خود علیه سوفسطائیان که همه‌ی دانش‌ها را اموری نسبی می‌دانستند، کوشش می‌کرد «نشان دهد» که هر چیزی از تعریف ثابتی برخوردار است و اگر به تعاریف اشیاء برسیم به دانش درست و مطمئنی دست پیدا کرده‌ایم.

## ۲۴۹- گزینهی ۱»

(فلسفه‌ی سال سوم، گوه‌های اصل و ماودانه، صفحه‌ی ۴۶)

از نظر افلاطون با این که حسن، رضا و ... چند شخص مختلفند، اما آن‌ها در «یک چیز» مشترک‌اند یعنی یک محمول مشترک «انسان» است. این الفاظ کلی بر یک موجودات حقیقی در عالم مُثُل دلالت می‌کنند.

## ۲۵۰- گزینهی ۳»

(فلسفه‌ی سال سوم، علت‌های چهارگانه، صفحه‌ی ۵۶)

از نظر ارسطو ماده یا هیولا وجود بالقوه و مایه‌ی اولیه است که در اثر تغییر و تحول به فعلیت می‌رسد. علت مادی در واقع مرحله‌ی استعداد در یک چیز است که تدریجاً یا بر اثر دخالت یک علت فاعلی خارجی و یا بر اثر طبیعت درونی خود به مرحله‌ی فعلیت نایل می‌شود.

## ۲۵۱- گزینهی ۲»

(فلسفه‌ی پیش‌دانشگاهی، کلیات (۱)، صفحه‌ی ۳)

در نظر فیلسوف اشیاء و موجودات در حکم حروف و کلمات و جملات هستند و وجود و هستی‌شان در حکم معنای آن‌هاست.

## ۲۵۲- گزینهی ۱»

(فلسفه‌ی پیش‌دانشگاهی، مبانی حکمت مشاء (۱)، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

وقتی از واقعیت یک موجود سخن می‌گوییم محمول خاصی را به موضوع نسبت نداده‌ایم و فقط از واقعیت آن سخن گفته‌ایم.

۲۶۰- **گزینہی ۲:** ( فلسفہی پیش‌دانشگاهی، مکتبای معاصر، صفہہای ۱۱۵ و ۱۱۶ )

با حس و تجربہ نمی‌توانیم بگوییم کہ گرما سبب تبخیر آب است. حادثہی اول، گرم شدن آب و حادثہی دوم، تبخیر آب است اما در مشاہدہی ما هیچ امر دیگری کہ نشان دہد حادثہی اول علت بہ وجود آمدن حادثہی دوم است یافت نمی‌شود. در تمامی حوادث جہان وضع بہ ہمین منوال است. تعاقب دو حادثہ و این کہ یکی از آن‌ها مقدم و دیگری مؤخر اتفاق افتد، بہ تأثیر و تأثر میان آن‌ها گواہی نمی‌دہد.

۲۵۳- **گزینہی ۴:** ( فلسفہی پیش‌دانشگاهی، مبانی مکتب مشاء (۲)، صفہہی )

فلاسفہ نظر متکلمان را در زمینہی تبیین عقلانی نیازمند معلول بہ علت، قانع کنندہ نمی‌دانند و اشکالات چندی بر آن وارد ساختہ‌اند. بہ اعتقاد فلاسفہ اگر نظر متکلمان را دربارہی حدوث و قدم بپذیریم دیگر هیچ پدیدہ‌ای بہ علت نیاز ندارد.

۲۵۴- **گزینہی ۳:**

( فلسفہی پیش‌دانشگاهی، نمایندگان مکتب مشاء (۱)، صفہہی ۵ )

مردم و مدینہی جاہلہ نہ سعادت را می‌شناسند و نہ سعادت بہ خاطرشان خطور می‌کند. چنان کہ اگر ایشان را بہ سعادت راهنمایی کنند، بدان سوی نروند و اگر از سعادت برای آن‌ها سخن گویندہ، بدان اعتقاد پیدا نکنند.

۲۵۵- **گزینہی ۴:**

( فلسفہی پیش‌دانشگاهی، نمایندگان مکتب مشاء (۲)، صفہہای ۶۳ و ۶۴ )

خداوند آفرینندہی عالم است و عشق او بہ ہمہی مخلوقات در مراتب ہستی جاری است. انس میان انسان و جہان سبب عشق و محبت بین آن‌ہاست و آن‌چہ ہمہی اجزاء جہان را بہ سوی جود می‌کشاند، جاذبہی همان عشق الہی است.

۲۵۶- **گزینہی ۱:** ( فلسفہی پیش‌دانشگاهی، افول مکتب شاء، صفہہی ۶۹ )

بعد از غزالی، امام فخر رازی مانند غزالی بہ مخالفت با فلسفہ پرداخت و البتہ ایرادات غزالی و فخر رازی بر حکمت مشاء وارد نبود و بعدہا بزرگانی ہم چون خواجہ نصیرالدین طوسی بہ دفع این ایرادہا پرداختند.

۲۵۷- **گزینہی ۳:**

( فلسفہی پیش‌دانشگاهی، مکتب اشراق، صفہہی ۸۰ )

فلسفہی اشراق راہ را برای اتحاد و درہم آمیختگی دانش نظری و برون‌نگر فیلسوفان و ذوق عرفانی و درونگر عارفان ہموار کرد. در فلسفہی اشراق این مہم بہ برکت عبور از مرحلہی علم حصولی بہ علم حضوری میسر گردیدہ است.

۲۵۸- **گزینہی ۱:**

( فلسفہی پیش‌دانشگاهی، جریان‌های فکری عالم اسلام، صفہہی ۸۸ )

عرفا در پی یافتن حقیقت از طریق شہود باطنی بودند و فیلسوفان می‌خواستند تصویری صحیح و نسبتاً جامع از جہان در ذہن خود داشتہ باشند و در واقع عرفا بہ دنبال عشق بودند تا بہ حقیقت ہستی متصل شوند.

۲۵۹- **گزینہی ۳:**

( فلسفہی پیش‌دانشگاهی، مبانی مکتب متعالیہ، صفہہای ۱۰۷ و ۱۰۸ )

ملاصدرا انکار حرکت جوہری و ترس از گم شدن متحرک را از آثار اعتقاد بہ اصالت ماہیت می‌داند و پذیرفتن این اعتقاد کہ حرکت در اعراض در سایہی ثبات جوہر امکان‌پذیر است و ہر حرکتی در سایہی ثبات معنا دارد از ترس گم شدن متحرک ناشی می‌شود کہ ملاصدرا آن را از طریق جایگزینی یک بینش جدید بہ جای آن، حرکت را بہ گونه‌ای دیگر تبیین کرد.

## روانشناسی (کنکور ۹۳)

۲۶۱- گزینه ۳»

(کلیات، صفحه ۵)

سه ویژگی وجود دارد که می‌توان با آن‌ها آزمون‌پذیری یا تجربه‌پذیری را در حداکثر آن مورد توجه قرار داد. این سه ویژگی عبارت‌اند از: کنترل، تعریف عملیاتی و تکرارپذیری.

۲۶۲- گزینه ۴»

(کلیات، صفحه ۶)

دانشمندان باید از واژه‌های موردنظر خود تعریف دقیقی ارائه دهند، به طوری که بتوانند آن‌ها را اندازه‌گیری کنند و یا به صورت کمی نشان دهند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۳: «هر چند به صورت عددی تا حدودی هوش را تعریف کرده اما همچنان مبهم و ناقص است؛ چرا که خود عامل وراثت، باید تعریف عملیاتی شود.

۲۶۳- گزینه ۱»

(کلیات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

نیروهای ناخودآگاه موجب برانگیخته شدن رفتار می‌شوند و هر زمان که کشش‌های غریزی هم‌چون پرخاشگری با موانعی برخورد کنند یا ارضا نشوند، خود با مکانیسم‌های دفاعی هم‌چون سرکوبی و انکار یا سایر مکانیسم‌ها سعی می‌کنند با شرایط پیش آمده، سازگار شوند.

۲۶۴- گزینه ۴»

(رشد، صفحه ۱۶)

در مرحله‌ی جنینی (هفته هشتم تا زمان تولد) سیستم عصبی مرکزی، ماهیچه‌ها و استخوان‌ها، رشد سریعی دارند و اندام تولید مثل در این مرحله ظاهر می‌شود.

به نظر می‌رسد کلید سازمان سنجش برای این سؤال (گزینه ۲)، نادرست ارائه شده باشد.

۲۶۵- گزینه ۳»

(کلیات، صفحه ۲۲)

روش هم‌بستگی به دنبال یک هم‌بستگی یا ارتباط بین متغیرهاست و به طور کلی، در سطح پایین‌تری نسبت به روش آزمایشی قرار دارد و به همین دلیل، رابطه‌ی علت و معلولی را نمی‌توان از این روش استنباط نمود.

۲۶۶- گزینه ۲»

(رشد، صفحه ۵۰)

کودکان تا قبل از ۱۰ سالگی، بهترین یادگیرندگان برای زبان دوم هستند و در این دوره، دوزبانی یک مسئله و دشواری برای آن‌ها به‌شمار نمی‌رود.

۲۶۷- گزینه ۱»

(رشد، صفحه ۱۶)

در هنگام تولد، حس شنوایی و بویایی نسبتاً حساس و فعال است، ولی حس بینایی ضعیف است.

۲۶۸- گزینه ۲»

(فرایندهای شناختی، صفحه ۸۰)

با توجه به تصویر ۳-۳ صفحه ۸۰ کتاب درسی، قسمت تعیین شده مربوط به لوب آهیانه‌ای (احساسات بدنی) می‌باشد.

۲۶۹- گزینه ۴»

(رشد، صفحه ۱۳۶)

رشد، فرایندی کل‌گراست و جنبه‌های مختلف دارد؛ امروزه متخصصان رشد به این نتیجه رسیده‌اند که جنبه‌ها و ابعاد مختلف رشد از یک‌دیگر تأثیر می‌پذیرند و تغییرات در یک جنبه از رشد به تغییرات در جنبه‌های دیگر بستگی دارد.

۲۷۰- گزینه ۱»

(رشد، صفحه ۵۸)

نوجوان با توانایی تفکر فرضیه‌سازی می‌تواند از قضایایی که مطابق واقعیت نیست نتیجه‌گیری منطقی کند. نوجوان می‌تواند هر فرضیه‌ای را در نظر بگیرد و بیازماید، هر چند آن را باور نداشته باشد.

بنابراین برای نوجوان، هم امکان فرضیه‌سازی‌های ممکن و ناممکن و هم امکان نتیجه‌گیری‌های ممکن و ناممکن وجود دارد.

۲۷۱- گزینه ۴»

(فرایندهای شناختی، صفحه ۹۶)

بازیابی نهان یعنی فرد در بازیابی اطلاعات، با سرعت و صحت بیش‌تر، اطلاعات را حاضر می‌کند، ولی خود نسبت به آن آگاهی ندارد. این امر در حافظه‌ی آماده‌سازی ادراکی بررسی می‌شود.

۲۷۲- گزینه ۱»

(فرایندهای شناختی، صفحه ۷۹)

هر نیم‌کره‌ی مغز، اطلاعات حسی مربوط به طرف مخالف بدن را دریافت و ماهیچه‌های حرکتی طرف مخالف بدن را کنترل می‌کند. با توجه به این‌که صورت سؤال، «دست راست» را مورد اشاره قرار داده لذا گزینه‌ی «۱» مناسب‌تر است.

۲۷۳- گزینه ۴»

(فرایندهای شناختی، صفحه ۹۲)

اصل زمینه به این نکته اشاره دارد که فرد آن چیزی را به یاد می‌آورد که یاد گرفته باشد؛ حتی چگونگی یادآوری مطالب نیز بستگی به چگونگی یادگیری آن‌ها دارد.

۲۷۴- گزینه ۳»

(فرایندهای شناختی، صفحه ۹۷)

حافظه‌ی حوادث خاص به دانش اختصاصی فرد گفته می‌شود و اطلاعاتی را دربرمی‌گیرد که فرد در زمان و مکان معینی آن‌ها را تجربه شخصی کرده است. تشریح گزینه‌های دیگر:

صورت سؤال به یادآوری احمد به‌وسیله‌ی مسعود اشاره نکرده بلکه صرفاً بر تجربه‌ی شخصی «دیدن» تأکید دارد.

۲۷۵- گزینه ۴»

(سلامت روانی و اختلال روانی، صفحه ۱۳۸)

افرادی که مبتلا به وسواس فکری - عملی هستند، خود می‌دانند عملکرد غیرمنطقی دارند، اما نمی‌توانند آن را کنترل کنند.

۲۷۶- گزینه ۱»

(سلامت روانی و اختلال روانی، صفحه ۱۳۲)

در مراحل سندرم انطباق عمومی، پس از مرحله‌ی هشدار و مقاومت، بدن به حالت فرسودگی می‌رسد به این معنا که تلاش‌ها و مقاومت بدن در برابر فشار روانی مؤثر نبوده است. سازمان سنجش گزینه «۱» را به‌عنوان پاسخ سؤال معرفی نموده است؛ هر چند گزینه‌ی «۳» نیز نادرست به نظر نمی‌رسد.

۲۷۷- گزینه ۲»

(فرایندهای شناختی، صفحه ۸۴)

بر اساس نظریه‌ی گلوگاه شناختی، همه‌ی اطلاعات توجه شده و توجه نشده، وارد سیستم شناختی ما می‌شوند و تا مرحله‌ی مورد پردازش قرار می‌گیرند، ولی برخی از اطلاعات در مراحل بالاتر، از ادامه پردازش اطلاعات باز می‌مانند.

۲۷۸- گزینه ۳»

(سلامت روانی و اختلال روانی، صفحه ۱۴۳)

روش درمانی حساسیت‌زدایی تدریجی از انواع درمان‌های رفتاری در اختلالات هراس مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۲۷۹- گزینه ۲»

(رشد، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

زودرسی یا دیررسی بلوغ خود به معنای سن بلوغ است که برخی از عوامل مؤثر در آن عبارت‌اند از: جنس، وراثت، عامل جغرافیایی - فرهنگی و ...

۲۸۰- گزینه ۳»

(سلامت روانی و اختلال روانی، صفحه ۱۳۹)

اختلال فشار پس‌سانحه‌ای از اختلالات اضطرابی است که فرد با یادآوری حوادث تلخ گذشته به آن دچار می‌شود.